

PHONG-HOÁ'

16 TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU 7

trang

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAIDIRECTEUR
NGUYỄN - TƯỜNG - TÂNBEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 1810ADMINISTRATEUR
PHAM - HOU - NINH

XU

TINH THẦN và VẬT CHẤT

Nhát-Linh và tôi đến chơi một người bạn ở một làng giáp Hanoi.

Tôi chở giে vào làng, chúng tôi xuống xe, di bộ theo một con đường nhỏ-hẹp, gồ-ghế, quanh-co, lầy-lội. Hai bên bờ thì có mọc lùn với những cây cúc đại hoa trắng um-tum rậm-rạp. Thỉnh-thoảng chúng tôi lại phải nhảy qua một cái rãnh xé, hoặc một đồng ô-uế lù-lù ngay giữa đường,

Đi bênh những xóm dân-đất đồng-đec, chúng tôi nhìn qua kẽ lùn tre già: san-sát nhà trong ầm-thấp, bần-thiu. Nào người, nào già, nào lợn, lục-nhiếc trong mắt khu chật-hẹp.

Tới dinh làng, chúng tôi dừng chân ngồi nghỉ mát ở dưới bóng rợp mấy cây muỗm eỏi. Bên phải chúng tôi là

chùa làng, bên trái chúng tôi là ván-chù. Ba lớp nhà gạch trắng-lệ nguyệt-đèo dựng trên mói kha đất khoáng-diễn, cao-rào. Nào cửa tam-quan, nào đường lát gạch, nào tường hoa, nào nhà nghỉ mát. Đẹp lắm! Sạch sẽ lắm!

Nhát-Linh mím cười bảo tôi:

— Uớc gì người làng này, hay nói rộng ra người nước ta họ biết tự-trong-thân họ như họ trọng việc thờ-phụng! Bao giờ cho những con đường lùy bùn bần-thiu trong làng được họ chăm-chút tới như họ chăm-chút quét dọn cái sân đình kia!

Tôi trả lời bạn:

— Bao giờ à? Có lẽ còn lâu lắm. Khi nào họ không ngô-nhan hai chữ tinh-thần và vật-chất, mà cái đó thì rất khó, tuy ta tưởng là rất dễ, thì họ may sự mong-mỗi của anh mới có thể có kết-quả.

Trong một số báo trước tôi đọc bài « Dân quê muôn giờ » của anh, mà tôi đã đoán ngay, tôi đã tưởng-tượng

nghe thấy lời công-kích của bọn hủ-lộn và buông-bình, họ chấp-né cho anh là quá thiên về bên vật-chất.

Nếu thiên về bên vật-chất là làm lấp nhà cao ráo một chút mà ở, là chủ-trọng về vệ-sinh rieng và vệ-sinh chung, là dùng một số tiền truong-dương với số tiền bỏ ra làm dinh lâm chúa, làm cổ lâm bản, đề sây giึง lấy nước lành màu ống, dựng trường học để dạy bọn con em biết cách vệ-sinh và có một nghệ đẽ dù sống, sửa sang đường lối cho sạch-sẽ rộng-rãi mà đi, thi cũng nên thiên về bên vật-chất lắm.

Còn nếu trọng tinh-thần, theo ý họ, chỉ là trọng những lễ-nghi quên, tham cái chỗ ngồi, cái danh-giá hão, thi thiết tưởng cái tinh-thần ấy cũng chẳng hay hóm gi.

Mùa cho dầu làng này có tiếng là một làng vân-vật, mấy mươi đời tôn trọng Khổng-giáo, và đã đào tạo nên những danh-nhán, thượng-tướng đi nra, một người ngoại-quốc mới thoát

dến dat gót trên con đường bùn bùn-đèo cách sinh-lýt cầu-thả khôn-nu của bọn dân-dinh, họ cũng phải dem lòng khinh bỉ mà cho dân-tộc này là một dân-tộc moi-dợ!

Thi sao bọn dân-anh, bọn học-thức trong làng, không dem cái tài-tôn trong lễ-nghi, dem cái khoe-hảo tồn-dạo-dắt ra mà hãy dạy dân-biết ít nhiều điều cần-thiết vù sự sống-dâ!

Chết nỗi cái tục-ngữ nua đáng lè ta nén khắc-bằng, chử vàng treo ở dinh-làng thi ta lui cho là một cái ché-riều bồn-cát, ở cửa miệng dân-bà:

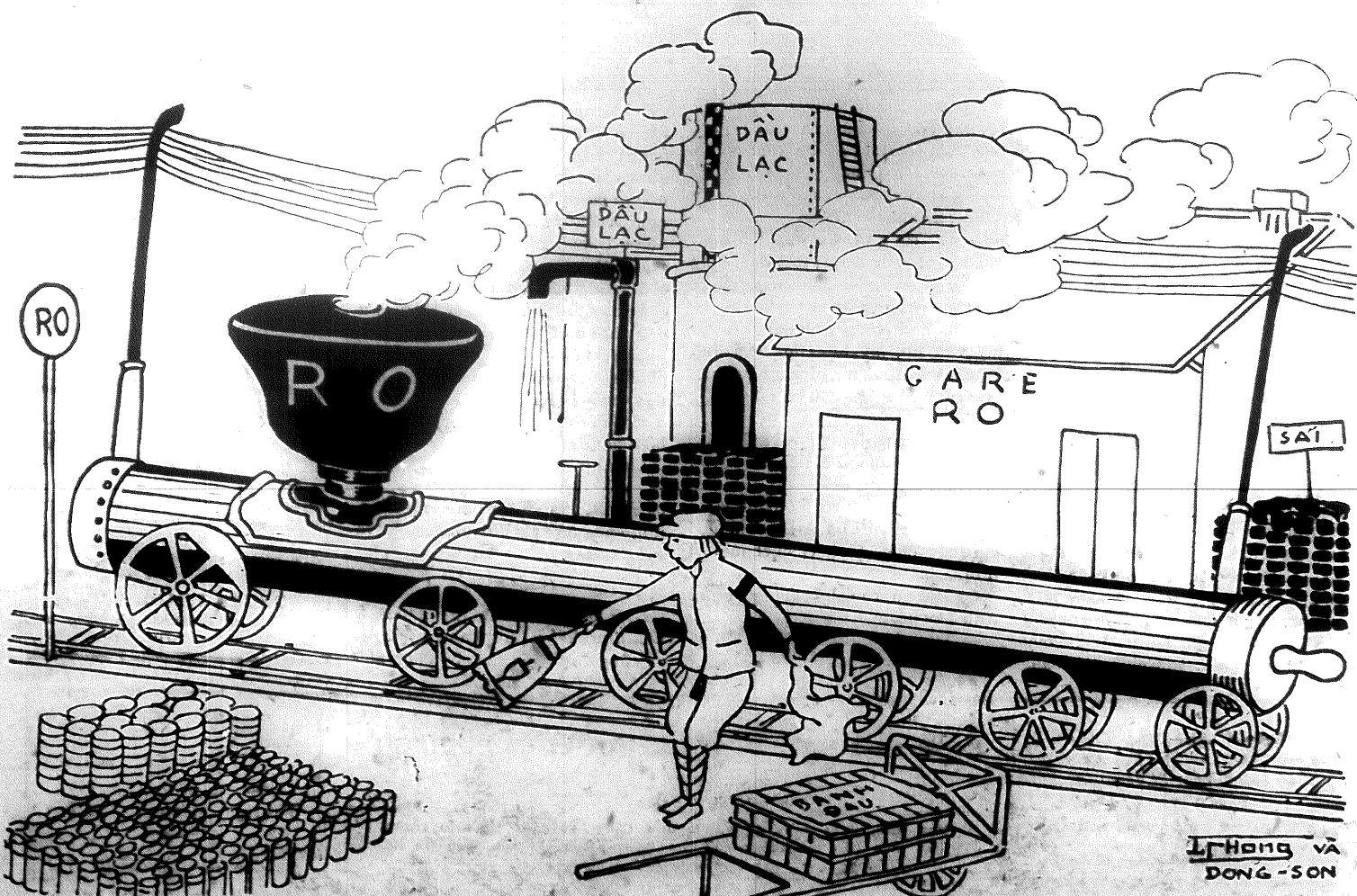
« Cố-théc mời-vực được-dao! »

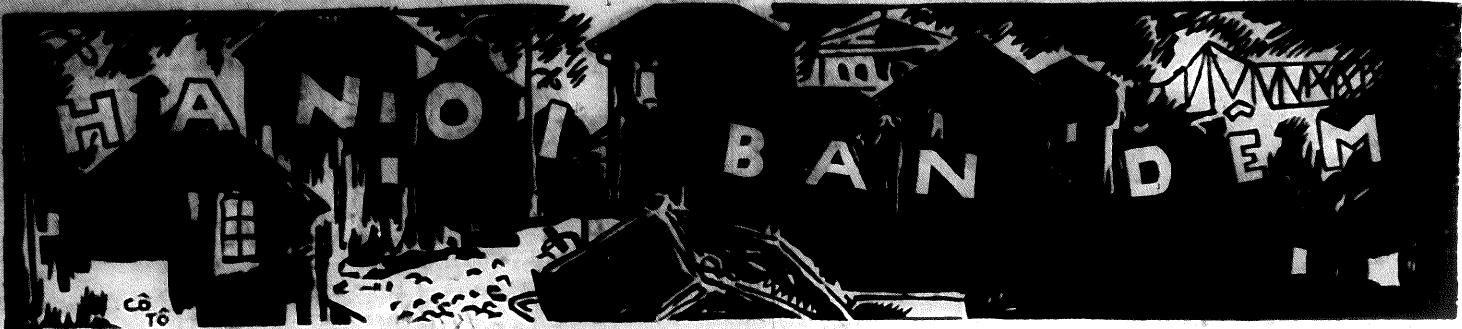
Phải! có an-nhàn khỏe-mạnh thi mời-nghỉ đến-dạo-dắt-dit! Và cái thân khỏe mới chưa được cái tri-lành!

Nhưng mà hai chữ tinh-thần và vật-chất bọn học-thức mình còn hiểu-một cách lù-mờ thi sự trắc-mong của anh còn là ảo-mộng.

— NHI-LINH

Tranh ảnh số 51





Phóng-sự về mai-dâm ở Hanoi

(Cái tết mai-dâm ở Hanoi mỗi ngày một nhiều. Biết rõ được cái hại ấy là một sự ích lợi, chúng tôi nghĩ thế. Hải phóng-sự đây (xem Phong-hoa từ số 36) toàn là thuật những sự thật, tai nghe mai-thập, dù xảy ra ở Hanoi, chứ không phải những truyền bia-dật — Phong-hoa sẽ hết sức làm cho các độc-giả biết rõ những cái khờ-khổ, đau đớn của một hạng người xã hội vẫn khinh bỉ, mà họ chỉ là đáng thương...)

Thượng hảo hạng.

Gái ban đêm ở Hanoi cũng có nhiều hạng: «hang thượng hạng, hang ngoại hạng» là những cô dài-các phong-halu, cô nhâ, cô cửa hàn-hoi mà tiếp khách sang ngay ở nhà mình. Những cô ấy ra ngoài đều ăn mặc như những các tiểu-thư con quan, bồng-bầy, lồng-lẫy, ngồi trên chiếc xe nhâ cũng thượng hảo hạng như các cô.

Những khách các cô tiếp đều phải lănhững tay trai trẻ, xinh trai mà phải lâm tiền mới có thể bao dung nôì được các cô ấy. Không phải là cứ tự-nhiên đến nhà mà các cô tiếp đâu, trước nhất phải bắt nhân-tinh với một cô nào trong bọn, hay phải có người bạn quen chỗ đó dắt đến giới thiệu mới được.

Anh Mông-Anh — biệt hiệu của một sinh-viên trường Cao-dâng Sư-phạm — một hôm có nhờ tôi đem một bức thư đến nhà người yêu của anh, mà anh nói là một vị thiên-kim tiểu-thư, anh đã gấp và áu-yếm tại bâi bê Đô-son.

Không những thế, cô Hải-Thu lại còn là một nhà nữ-sĩ lâng-mạn, dã từng có một bài gửi đăng các báo.

Theo chô ở dè trên phong bì, tôi lần đến một con đường gần nhà sô rroux re ra... Một cái nhà rộng, có gác.

Ngoài cửa treo một bức mành Nhật-bản, thoáng qua thấy trong bày một bộ ghế gu, bên cạnh có cái bàn đánh billard. Còn đang ngầm nghĩa, chợt có một người ăn mặc tây ở phía trong dì ra.

— Kia anh Tân, sao lại ở đây?

Anh Tân thấy tôi, tỏ vẻ mừng rỡ, cười nói:

— Lại còn vờ nữa, Sao chịu khó mò mẫm mà biết được chô này? Thời vào đây, không có ai dâu mà ngáp-nghé.

Tôi theo anh Tân bước vào trong nhà:

— Nhà này là nhà ai?

Anh Tân quay nhìn tôi, hình như muốn xem tôi nói điều hay nói thê.

— Nhà bà chủ R., anh không biết thật à? Đề tôi giới thiệu cho anh biết.

Vừa lúc ấy trong nhà bước ra một bà trạc dô 40 tuổi, người dầy-dá, mặt hơi đánh phấn, bạn chiếc áo băng

crêpe georgette mùi vàng-hoa nôì. Nghe anh Tân giới thiệu xong, bà ta cất tiếng khàn-khan nói:

— Hè xin rước ông ngồi chơi...

— Xin vâng.

Trong phòng trong có tiếng cười nói. Rồi một cô con gái, áo rêu xanh bước ra nhìn tôi, đứng thẳng người lên, khe-khẽ cúi đầu xuống chào. Theo sau ba cô nôì, cũng lê phép chào theo lối ấy. Cô nào cũng trẻ tuổi mà dã-tân thời: tóc quấn tròn, đording ngôi lệch, rắng-trắng, quần cẩm châu trắng, cô nào trông cũng xinh đẹp, cung ra vẻ con nhà ca.

Cô áo rêu xanh thấy tôi đứng dậy, nhẹ nhàng mời tôi ngồi xuống:

— Prenez place, s'il vous plait, monsieur...

— Merci, mademoiselle...

Tôi hơi lấy làm la. Những cô này biết cả tiếng Pháp, hẳn toàn là những nǚ-sĩ ca, theo như lời anh Mông-Anh vẫn nói. Cách ăn nói mời chào đều tỏ ra con người lịch thiệp, mà tự do lâm. Một cô ra đánh billard với anh Tân, một cô với cây đàn mandoline gảy một bài tây, còn hai cô ngồi trên ghế cùng tôi nói chuyện về bâi Đô-son và Sầm-sơn.

Có tiếng guốc ở trên gác dì xuống rồi một cô thiêu nǚ nôì bước ra, tay cầm một cái thơ dâ bóc giờ: cô áo rêu xanh trông thấy cười hỏi:

— Chị Thu, thơ của ai thế?

Cô Thu không trả lời chỉ cười như nắc-né. Trông cô trẻ nhất cả bọn, chỉ dô 16, 17 là cung; mắt đèn, lòng mì dài và nhô. Tôi đoán đấy hẳn là cô Hải-Thu, người tình-nhân yêu quý của anh Mông-Anh hẳn. Tôi giờ tay vào túi, lấy bức thư của anh Mông-Anh nhô đưa, nhưng chưa biết làm cách nào đưa cho cô mà không ai biết.

Cô Thu chạy lại, vỗ vai anh Tân, vẫn cười như nắc-né, tiếng cười ròn và trong:

— Anh ạ, buôn cười quá đi mất!

lại một cái thư nôì, kiều hóm nó! chỉ thấy chết là chết! chết mệt vì tình....

Cô Thu nói xong lại cất tiếng cười.

Anh Tân hỏi:

— Thơ của ai thế? Lại anh Mông-Anh hẳn?

— Còn ai nôì. Đóng một ti thi kêu chết, chết nghẹn ấy ạ...

Tôi cho tay vào túi, ăn mạnh bức thư của anh Mông-Anh xuống tận đáy, không dám đưa cho Hải-Thu nữa.

Truyện trò một lúc, tôi và anh Tân cùng nhau về, còn hẹn-hò với mấy cô đó đến chủ nhật sẽ trở lại thăm.

Hồi anh Tân mới biết bà chủ R... xưa lấy một ông chủ giàu có, bây giờ bà làm chủ mấy cô thiếu-nữ đó. Bà đã khéo dạy những các cô trở nên các cô gái tân-thời, cách ăn chơi đều thạo, biết cả cải-lương, biết đàn ta, đàn tây, biết cả nhảy đầm nôì. Ngôn-ngữ cử-chỉ theo lối nhà gia-giáo, cách ăn mặc lại sang trọng, không ai dám bao dấy những gài như gái ban đêm.

Cứ đến mùa nực, bà bắt các cô ra các bãi bê Đô-son và Sầm-sơn, hễ thấy cậu công-tử nào nhà giàu thì phải lân-la kiếm-truyen để bắt nhân-tinh. Thường thì các cô cũng không phải làm gì, vì những trang gái ấy, tân-thời mà lại có của, thì câu nào mà chẳng mê, chẳng muốn dem tiễn mà mua chuộc tấm lòng.

Hết hè các cô lại trở lại Hanoi, để tiếp nhũng người «nhân-tinh» ấy. Chỉ có nhũng người ấy và phái có người giới-thiệu, người khác mới được vào, nên nhà bà chủ R... không mấy người biết đến, không mấy người biết đây là một nhà trong các nhà ở Hanoi... ban đêm.

Mấy lần đầu thì cũng chỉ có đến chơi, uống nước, đánh billard, đánh chắn hay tờ-tóm, như thế hình như đến chơi một nhà quen-vây, không phải mua tiền vào cửa, mà cũng không phải bỏ tiền của mình ra. Nhưng sau này quen-hơi bén-tiêng, anh “kết” với cô nào đấy, mới là lúc anh phải bỏ tiền để cung-phung người yêu.

Chỉ nhờ có vậy, nhô có mấy cô đó và mấy người yêu của các cô, mà bà chủ R... vẫn được dài-các phong-halu, sống một cái đời nhàn-nhã và sung-sướng.

Những gái ban đêm tiếp khách ở nhà như thế, ở Hanoi nhiều lắm, ít ra cũng được đến hai, ba chục nhà

những chỗ do đều có một ít khách quen riêng, không phải công-nhiên tiếp khách như các nhà chứa khác.

Ở một cái ngõ cũng gần nhà rriou, lối đi vào có một cái công-gach quét voi — trong cùng ngõ có ba gian nhà. Nhà giữa là một nhà tiếp khách của ba cô chung nhau ở. Đồ-dạc bay trong nhà chỉ có ba cái giường, giường của cô Huệ, của cô Nhung và cô Phương; cô này lại có cái tên tây là Jeannie.

Bà cô không lấy gì làm xinh đẹp, nhưng được cái lực-lưỡng khỏe-mạnh và vui-tinh. Ba cô ở chung như thế, mà không có cái eo nhau bao giờ — cô nào cũng là chủ, chẳng có nào dưới quyền cô nào — mỗi người có khách riêng để kiêm-ăn. Cũng trong cảnh ba dào cá, nên các cô coi nhau như chị em ruột, thường thường giúp đỡ nhau luôn.

Nhưng có cô lại không tra sự chung châ áy. Cô V... ở ngõ hàng Kén, hẳn là một cô tra sự độc-lập. Cô ở một cái nhà là nhỏ hẹp, chỉ vừa một cái buồng, trong một cái ngõ khuất-khúc tối-tăm. Cô ở đây một mình, một người dây tờ cung không có, chỉ quanh quẩn trong gian phòng chật hẹp ấy, bày biện theo lối nhà quê: cái bàn thờ ngũ-hồ, vài lọ hoa giấy úa, cháp trầu, ống phong, cốc chén, đèn côn, hộp xà-phông, v.v. lung-tung cả. Chỉ có cái giường Hồng-kông là rá vê-tinh, cái giường ấy ngăn-nắp, sạch-sẽ, giày nước hoa thơm, vì cô V... vốn tinh sạch-sẽ, hơi một tí là lau chui.

Ban ngày, cô dao chơi các phô, tối đến cô tiếp khách ở trong cái nhà là tĩnh-mạc ấy.

(Còn nôì)

• TRÀNG-KHANH và VIỆT-SINH

CUỘC VUI THỰC-THÀ

Từ ngày thần Chemise ra đời, đã đưa nhiều Quý-khách tinh-dung và công-nhiên là nhà lầu-nghè.

Muôn khòi phu-lông các ngài đã chôn-cô, nên đặt cuộc vui này, xin quâ-bô hi bâu-hu sê ro.

Ngài nào ở xa muôn dù cuộc, không và cũng được công-bằng như có mặt.

THUẬN-THÀNH-LONG

N° 15, Rue du Piz (Phố chợ Đồng-xuân)
HANOI

GIÁ BÁO :

	DÔNG-DƯƠNG	XEOLI-QUỐC
1 năm	\$500	500
6 tháng	1.60	2.60

QUẢN-LÝ : PHẠM-HỮU-NINH

TOÀ-SOẠN VÀ TRI-SỰ

Số 1, Boulevard Carnot — Hanoi

FONDATEUR ET DIRECTEUR POLITIQUE:
NGUYỄN-XUÂN-MAI

DIRECTEUR : NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

SOCIÉTÉ ANNAMITE D'ÉDITION ET DE PUBLICITÉ

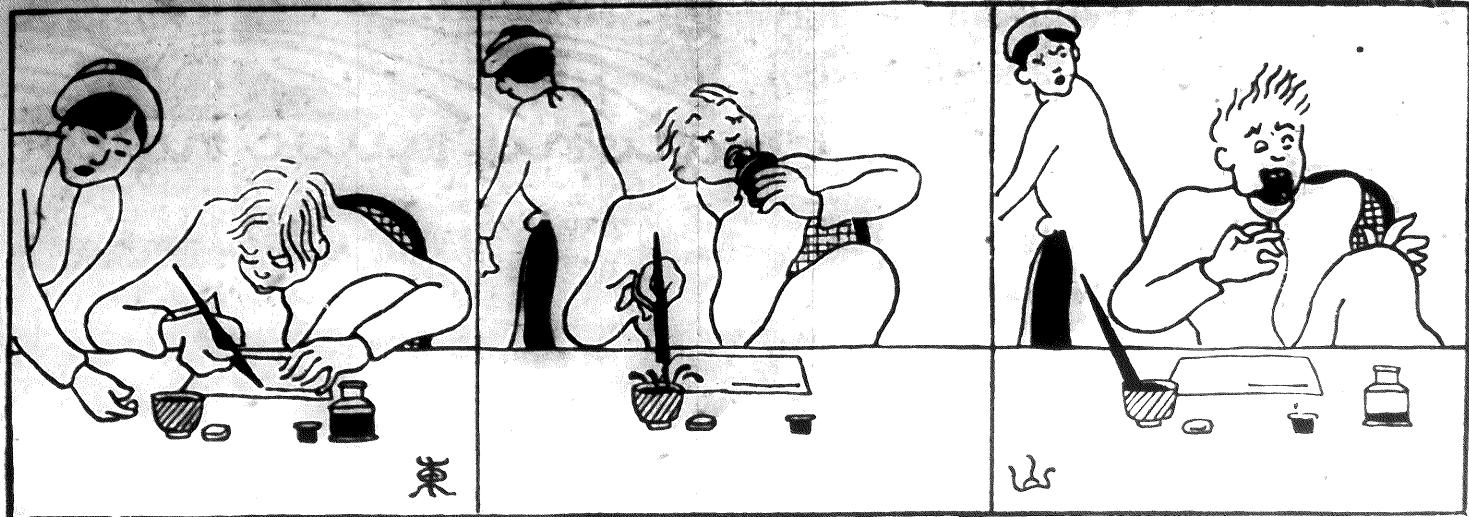
XUẤT BẢN
N° 1, BOULEVARD CARNOT — HANOI
(Annam xuất-bản cục)

Mua báo kè từ ngày 1^{er} và 15 mỗi tháng và phải trả tiền trước.
Giấy mua báo mà không có kèm ngân-phieu thi xin miễn trả lời.

Thu tiền, bài vở và ngân-phieu xin gửi về:

M. NGUYỄN-TƯỜNG-TAM

N° 1, Boulevard Carnot — Hanoi



Vũ già. — Thưa ông nước đây a.

Văn sĩ. — nước với gi mà dâng thế này!

...tù' nhở đẽn ló'n...

■ ■ Mý-thuật lợ đời.

Bên Nhật có hai cái tui rất lạ: hế gặp việc gì uất-irc là lấy dao mổ bụng.

Vừa rồi lại có một sự lạ hơn. Một nhà mý-thuật tên là Ito Hikoce có gửi biểu quan thương-thư bộ-binh một bức họa — vẽ đức vua Nhật-bản băng máu của họa-si

Một nhà họa-si lấy máu mình để vẽ bức chán-dung của đức vua thực là một sự lạ chưa từng thấy. Họa-si Ito Hikoce vì mất nhiều máu quá, đã phải bệnh liệt giường liệt chiểu.

Họa-si làm vậy can-dảm thì có can-dảm thật, song thiết tưởng họa-si nên vẽ bức chán-dung cho thật đẹp thì hơn, chứ muôn lấy máu vê thi máu lớn, máu già cũng vậy, có khác gì đâu?

Bên Nhật đã có nhiều cõi con gái theo gương họa-si trích máu vê cái mặt giờ dò trên bức cõi trắng gửi cho các chiến-si. Thực là một lối mý thuật mới, lối mý-thuật mổ bụng của người Nhật.

Mòn mý-thuật ấy biết rồi có truyền sang bên ta không? Biết đâu đây, người ta có tính hay bắt chước lâm. Biết đâu rồi đây ông Nam-Sơn không lấy máu ông mà vê các ông sư, ông Lê-Phô không lấy máu ông mà vê các cô con gái. Biết đâu ông Tiêu sê không trích máu... rửa ra khao cứu, biết đâu ông Lê-công Đắc không trích máu... gã ra viết văn cho có vĩ.

Còn ông Phạm-huy-Lục, nếu ông có muôn trích máu ra cũng khó lòng mà được một giọt máu. Từ ngày ông đem hiến quà tim ông cho viện dân-biểu đến giờ, thi ông còn lấy đâu máu ra nữa, trong người ông chỉ còn toàn nước lâng tanh.

Mà chưa chắc ta đã bắt chước Nhật. Các ông văn-si nước nhà thường nói rằng ôm một bầu nhiệt huyết. Mỗi lúc các ông trích bầu ấy là độc-giá lại được xem một bài văn... mũi cũng tanh như máu.

Ngày xưa, còn mõ-ma báo Tam-Kỳ và Phụ-Nữ Thời-Đám, hai báo ấy coi thường máu lâm.

Báo Tam-Kỳ có câu « đốt bầu nhiệt huyết », báo Phụ-Nữ có câu « chút máu đền ơn quốc-dân », tướng nhà họa-si Nhật kia còn kém vài bịch. Hai báo ấy cũng vi chút hết máu hay đốt hết bầu máu nèn đền nay mới tắt thở.

Vậy thi không phải là bắt chước Nhật, mà Nhật bắt chước ta. Vinh diện thay!

■ ■ Câu truyện loanh-quanh.

Lý Toét. — Mai ông nhớ vê. Làng vò dâm mà ông phải thông xưởng đấy.

Bà Éch. — Thời cũ. Đề khi khác. Cụ cho người khác thay cũng được...

Mà làm bò hay làm lợn thế cụ?

Lý Toét. — Phải làm bò mới nong trọng chứ.

Bà Éch. — Long trọng hay không long trọng cũng không quan-hệ là mấy. Nhưng thịt bò thì vẫn ngon hơn thịt lợn.

Cụ có nhớ hồi năm ngoái, tôi với cụ ngồi nhâm ngót mươi dia tái không? Năm nay tôi không về được, cụ nhớ để phần cho miếng ngon ấy nhé?

Lý Toét. — Chết, sao ông lại nói thế. Cốt dề tôi thắn, thừa lợe ra mới dồn minh chứ.

Bà Éch. — Vắng...vắng. À này, xuong ống cụ dễ riêng ra cho tôi, tôi cho người nhà nó vê lấy. Các cụ không ăn dễ làm gi, tôi cần ít xuong nấu xúp ăn cho khỏe còn lấy súc di k ám bệnh lao...

Lý Toét. — Tôi nghiệp, ông cũng mào a?

Bà Éch. — Cám ơn cụ, nào tôi biết. Ai họ cũng bắt di khâm. Không có thì cũng tốt, mà có cũng hay. Cụ tính nếu có bệnh, được nghỉ một năm, cả lương tha hồ vê quê mà tĩnh dưỡng...

Lý Toét. — Không được, Ông tính luân quẩn quá. Đề tôi mách cho ông lang lấy thuốc mà uống — ông lang Thang ày mà, con cụ lang Biều, anh ông bà Bé ở bên Gia-trach...

Bà Éch. — Phải rồi! Cháu ông đốc Bàn, chú anh phu Hồ ấy chứ gi.

Lý Toét. — Ông cứ riếu — nhưng ông nghe tôi, ông nên mời ông lang

Thang chán mạch đi thôi. Năm ngoái tháng bé lớn, con anh phò nó đau gần chết, đã lịm đi, ông cho có một thang mà đã thấy tỉnh lại...

Bà Éch. — Hôm sau nó mất chứ gi.

Lý Toét. — Ông cùng biết truyện à?

Bà Éch. — Làm gì mà không biết.

Lý Toét. — Ông lang Thang còn chúa lâm đám cũng tài nhu vậy, Ông xem ngay tôi độ tháng trước, tôi ở trên giường xuống bị ngã, tim bầm một bên dùi, tôi phải uống của ông đèn mười thang mới khỏi.

Bà Éch. — Nếu thế quả là một ông lang giỏi, mát tay. Hay là cụ tiên cử ông vào Huế. Từ độ mấy cụ thương về hưu, nghe đâu có cụ yếu, mà trong lục bộ cũng nhiều quan mạc bệnh lâm.

Lý Toét. — Ông lại đưa! khi nào các cụ muôn về hưu.

Bà Éch. — Tôi có bảo các cụ muôn về hưu đâu. Tại nơi Hoàng-thượng cái-cách, mời các cụ về, thì các cụ bằng lòng về. Nếu Hoàng-thượng mời các cụ ở, thì các cụ bằng lòng ở.

Lý Toét. — Thật cũng như tôi. Nhà-nước còn cho làm thì tôi bằng lòng làm, mà cho tôi về, cũng bằng lòng về. Minh đã già rồi, phải để dành phần cho lũ trẻ chứ. Thằng cả nhà tôi, năm nay tôi định cho nó ra tranh Phó-lý, vải năm nưa, tôi mẫn hận thi nhở tố ấm, may ra nó kẽ chán... Các

cụ thương già hơn tôi nhiều, các cụ về, thì con cháu các cụ lại lên, có thiệt gi.

Bà Éch. — Cụ nhầm, các cụ thương bao giờ có nghĩ đèn mièng đinh-chung. các cụ lúc nào cũng như lúc nào, một lòng phò vua giúp nước, lúc nào cũng nghĩ đền dâng.

Lý Toét. — Thật à? Các cụ nghĩ đền dán thật à? Thảo nào hồi năm ngoái, chúng tôi nhận được sắc thần mới, đẹp đẽ hơn sắc hối trước nhiều. Mà bác xá Nhiều được bắt-phẩm bá-hò, bác ấy có bảo tôi vì nhờ và các cụ... Dẽ thường các cụ dề ý đền dâng thật.

Còn làng nước các cụ nghĩ đền là phai rồi. Một miếng giữa làng bằng một sàng só bếp, đèn cai di Tạo nhà tôi nó cũng biết vậy nữa là các cụ.

TÚ-LY

Bàn ngang

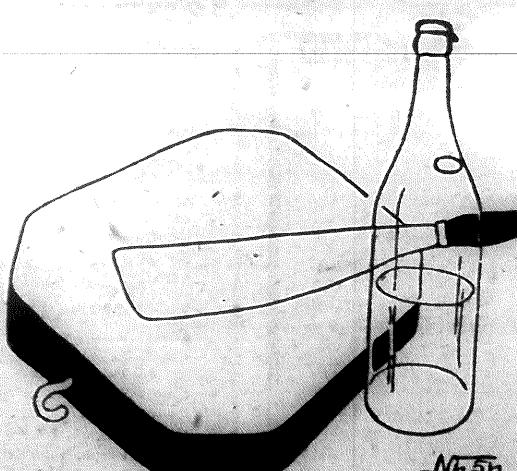
Những nhà giàu cho vay lãi nặng họ là ái-nhán của xã-hội, nhưng thói thường vẫn thế, làm ăn nên oán. Họ vì lòng bá-cá-i, hi-sinh, họ vẫn thi án cho cái xã-hội bá-có vớ on nay.

Họ có tiền, họ cho vay, chẳng phải là họ nhân-tử, tử-lê quá lầm rồi trai? Để đánh rắng họ cho vay để lây tài cho nhiều, để ngồi chờ tay nắm ngón; đã đánh rắng họ chỉ cốt tiền, đã đánh rắng họ không thương mến gi đến những người vì họ mà đầu-tết mặt tôi, khđ-sở, nũng nhọc làm công không cho họ, nhưng cái đó mặc họ chứ. Họ có tiền, họ cho vay, là dù họ nhân-tử, bá-cá-i rồi.

Kết ra thì người vay nợ không bằng lòng cho họ trích nặng cũng không được, nhưng phải biết rằng họ trích nặng như vậy là vì lòng họ nhân-tử, bá-cá-i, muốn cho người ta khỏi ăn bơ, làm bieng đấy thôi.

Đã đánh rắng cho vay lãi nặng theo luật sẽ phải phạt bạc, phạt giam, nhưng nào có phải họ làm ra luật ấy đâu mà bắt họ theo.

TÚ-LY



Bút, giấy, mực trong ban Hội-dồng các làng annam!



PHỤ - NỮ

Bòn phận người đàn bà đời này cũng tùy thời mà thay đổi

Đời xưa một người đàn bà có cái đức nhu-thuần, khicòn ở nhà thì vâng lời chia luy, giúp đỡ mẹ cha, sán-sóc các em nhỏ, biết may biết vá, trong nóm cửa nhà, bếp núc. Đến khi dì lấy chồng, trong nóm cửa nhà cho chồng, hầu-hà giúp đỡ chồng, ngoài cái đạo phu-xướng phụ-tùy thì ít ai còn biết đến công truyền gi khác nữa. Tới khi có con, chán-nom săn-sóc, dạy dỗ bảo vâng. Người mẹ đem hết tấm-lòng thương con ra mà bảo-ban dạy-dỗ, mong-mỗi cho con mai sau mồ mạc đời. Cái bồn-phản một người đàn bà làm dược đến như thế, tưởng cũng đã là đáng khen. Nhưng thời thế có thay đổi, xã-hội có biến-thiển mà cái bồn-phản làm người đàn bà trong cá-lue này có làm dù cái thiên-chiếc ấy hay không mà dám múa bút khuyên người. Nhưng người ta đã có câu rằng: "Chưa cứu được mình đã dì cứu người", ấy là lòng thương người của Bồ-tát. Tôi xin mượn câu đó mà chữa cái lỗi của mình vậy.

Như thế thi cái thiên-chiếc của chị em ngày nay, ngoài những cái mỹ-đức mà tôi đã kể ra như trên, chị em còn cần phải làm cho chốn gia-dinh tăng thêm hạnh-phúc, cho cha mẹ vui mừng, chồng con hoan-hỷ mà quoc-gia cũng dự phần bồ-ich nữa.

Muốn cho được như thế, mà chị em chỉ biết nhu-thuần, an phận thủ-tục, em-tâm ý-lại, tùy theo cái ý-muốn của người, tôi quyết cái ý nguyên kia trọn không bao giờ đạt được.

Chẳng những thế, mà cả đến những cái gia-dinh êm-ấm như kia cũng khó lòng gaye-dung nỗi. Bởi vì đời nay không thể giống như mấy trăm năm, mấy chục năm về trước được. Như xưa một người đàn bà suốt đời lẩn quẩn trong sô-nha, châm lo công việc trong bốn bức tường, ngoài ra không biết một tí gì khác. Như thế là ngoan, là phải. Nhưng đời nay lại cho thế là hủ-lâu, là ngu muội. Nao là phải biết cùng chồng con mưu tính công việc xa-xôi, cùng nhau hợp sức mà gaye-dung một cái gia-dinh cho có cái phần tần-phát. Đia-vi-

người chồng đừng vào bậc nào trong xã-hội thì người vợ biết tùy theo mà xếp-dặt cái gia-dinh ấy cho hợp với cái địa-vị của nó. Ất người chồng thấy thế cũng phải vui lòng, ra công gắng sức mưu đồ cùng vợ con cho chốn gia-dinh tăng-tiến hồn-lên như thế nra. Phòng muôn như thế, mà người đàn bà trong nhà không có học-thức, không biết thời thế, chồng bao sao thì biết làm vậy, thì có được không?

Ấy là chưa nói đến cách cư-sử theo lối văn-minh: ở trong nhà biết cách giáo-dục cho con cái, giữ phép vê-sinh; ra xã-hội thì biết thay chồng giao-thiệp. Ngoài ra còn làm cái cần phải biết, làm thế nào cho xứng đáng là một người đàn bà, cư-xử sao cho hợp với cái tình thế ngày nay, thiệt chẳng phải là một sự dễ vậy. Tuy nhiên cũng có nhiều cái vô-ich mà còn tồn tại, như biết đánh phấn bôi môi, xem hát, xem chóp-ảnh; nhưng xét ra cho cùng những cái đó vị tất đã hẳn là vô-ich. Vì người đàn bà ở trong nhà cũng ví như cái bông hoa ở trong vườn kia. Đừng có suốt ngày phấn sáp, nay xem hội, mai xem hát, bỏ mất cả cái chức-vụ của mình — chứ nếu chị em không chịu trang-sức cho đẹp mắt, vui nhả thi lôi-e rằng người chồng trông thấy vợ mình không đẹp, không vui mắt bằng vợ người mà có ngày sinh ra chán nản. Nếu chị em hiểu biết gia-dinh làm trọng thì chị em phải lo sao cho cái tương-lai chốn gia-dinh của chị em cho vững bền chắc-chắn. Cho được như thế mà chị em chẳng lo cho rồi, sira-sang thế nào cho sưng-dâng hợp với phong-trào thi cái gia-dinh tốt đẹp như trong trí chị em thường tưởng, kia sẽ không khi nào trông thấy thực sự mà còn có cơ-dò nát nua.

Việc đời hể cái gì thuận với triều lưu-thế-giới thì còn, trái với nó thì sẽ mất. Chẳng những một việc này, mà đến trăm nghìn công việc khác đều phải theo một con đường nhất định như thế cả.

Cô Đ. L.

CUỘC XỒ SỐ

Đã được quan Đốc-lý ngài duyệt-ý

Từ khi ban-hiệu bán mủ giá đặc-biệt (hai lần nút chai bảo-hành một năm giá 1\$60) đã được nhiều người mua và ban khen. Vì cảm cái thịnh-tinh ấy nên ban-hiệu có làm một thứ quả biếu-bang cuộc Xồ số: kè từ nay ngài nào mua mủ cũng có phiếu rút Số. Số phiếu (Bon prime) chỉ có một nghìn cái thôi (1,000), bắt luân mỗi tháng hay hai tháng mà hết một nghìn ấy thi ban-hiệu mổ sổ ngay không chỉ-boán gì cả.

Những số trúng như sau này:

	Bảng giá	40\$00
Nhi 1 cái gióng soi	"	10.00
Ba 1 đồng-hồ	"	5.00
Tứ cái khay khâm nhát-bàn	"	4.00
Năm 1 đôi lọ nhát-bàn	"	2.50
Sáu 1 bộ chén nhát-bàn	"	2.50
Bảy 1 đôi giày Ba-ta	"	1.70
Tám mua 1 mành-choir	"	1.20
Chín 1 cái hộp sơn nhát-bàn	"	1.20
Mười 1 cái botte bằng ngà	"	1.00

PHẠM - MẠNH - KHA

80, Phố hàng Bông, HANOI



TU TIỀN

Thi ca liên-hành

Làng văn có một báé nho dien.

Nhài được râm pho sách thánh-hiển.

Lên mặt khinh đời là tục cả.

Cho mình kiếp trước vốn là tiên.

Trần-gian tri-kỷ ai đây?

Nghĩ đời luồng những ngán thay cho

đời...

Đem vân lên bàn chờ Trời.

Họa là Thượng gươi có lời khen chàng!

Chích-tiên tri độ quyết kháng-khang.

Thoát tục. Thiên - đường nhật định

thắng.

Tứ-dâ gia-dinh cùng xã-hội

Thắng miễn non Tân. một minh báng

Nỗi cơm, hú rượu, thôi quang!

Đinh uông nước suối với án hoa rưng.

Bụi trán rú sạch láng-láng.

Một phen tịch-cộc quyết ràng tu tiém

Mác ai can-gián, mác ai phiền.

Tiên-tử tim đường tới cõi tiên.

Khôn nỗi trời đây chưa mân hạn.

Khó lòng vượt tục để thắng thiên.

Bởi chưng hẫu rượu Hoàng-thiên.

Lời tay vờ chén cho nên bị dày.

Trời cao lăn xuống đất dày.

Chịu ba vạn sáu ngàn ngày khô-sai.

Vật óc văn thơ được mây bài,

Bán rao phường-phố dẽ sinh-nhại.

Bán văn mà lại khinh người đọc.

Răng hiếu văn minh chẳng một ai !

Văn thơ báe cũng lạ đời.

Toàn là câu truyện nhà Trời, eung

Tráng ..

Cô Tiên, chú Cuội, chị Hằng,

Những mợ cùng mộng, không chẳng

không giày.

Lên núi tu tiên được mây ngày.

Tu chưa đắc-dạo, đợi nhân thấy!

Thôi đánh llop-ngop, quay về tục.

Tu hú, tu vò, chuền-choáng say.

TÚ-MÔ

Cô giấy nhận thực bằng khen chưa iề hính

LẬU GIANG

(sản lồng giúp các người nghèo khổ chẳng may bị phài)
Bánh lầu phát ra sưng, lắc, mủ, máu, cuồng dương đau, đi dài buốt, dù nắng nhẹ thế nào, chỉ dùng 1 lọ thuốc trong 24 giờ đồng-hồ là đỡ chịu ngay, 0\$50 một lọ, 5\$ 12 lọ, mà sau khi khỏi bệnh này đi đâu còn lại nười tiêu khí trong khí vang, lâu vẫn đuc (filament) qui đầu tròn-trót, thỉnh thoảng nhồi ngứa, còn ra một chất nhòn-nhòn tựa mù; mà có khi các đầu xuong thường đau mỏi, chỉ dùng 1, 2 hộp, nồng 3, 4 hộp kiên-tinh tuyệt-lâu (thoắt triết nọc) 1\$50 một hộp là khỏi rứt. Thuốc giang 0\$70 một lọ (có nhâm chua khoán không khỏi sẽ trả lại tiền).

NHỨC ĐẦU!

Nhức đầu chỉ uống 1 gói khói miệng là khỏi. 0\$10 1 gói, 1\$ 12 gói.

HỘI NÁCH!

Dù lâu mới chỉ soa 1 gói là khỏi tốt, thơm-tho ngay, 0\$10 1 gói, 1\$ 12 gói.

Bình - Hưng

80 - Pavillons Noirs (phố Mâ-mây). — Hanoi — Giấy nón: 548

Jeunes amis

Par ce temps de crise,

Si vous voulez choisir un établissement scolaire,

Qui se soit distinguée durant ses quatorze années d'existence, par un travail méthodique et assidu, toujours couronné de succès;

Qui vous distribue un enseignement profitable avec la collaboration des professeurs des plus compétents, licenciés, bacheliers ou diplômés de l'Université Indo-chinoise;

Qui, par suite de la compression de tous ses frais généraux, soit arrivée à vous accorder une réduction importante sur la rétribution scolaire.

Venez-vous faire inscrire aux

Cours de Vacances

à l'Ecole THANG-LONG

Cours de préparation au diplôme E. P. S. F. I. 4\$00

Cours de préparation aux divers examens et concours aux écoles primaires supérieures. 2.50

Cours Supérieur 2.00

Cours Moyen 1.50

Cours Élémentaire. 1.20

Cours Préparatoire et Enfantin. 1.00

Ouverture 26 Juin 1933

TU' CAO...

Chết vì thuốc phiện.

Ở bên Paris, kinh-dô nước Pháp có một người thợ sơn Annam, tên là Nguyễn-vân-Tháp lưu lạc sang bên ấy. Không biết vì không có việc làm, hay vì nhớ quê, nên anh ta vào buồng đóng kim cửa, nấm dài hút thuốc phiện cho quên cả trời đất.

Có lẽ anh ta tưởng anh ta vẫn ở bên nước Annam.

Ai ngờ đâu anh ta lại ở trên đất Pháp. Mà ở bên Pháp, có lệnh cấm không ai được hút thuốc phiện.

Vì thế nên anh ta phải ra tòa, rồi phải phạt sáu tháng tù. Màn tù anh ta giờ về nhà, tưởng được thoát nợ. Vì ra đến cửa, sở kho bạc đã bắt phải trả 17.000 quan tiền phạt về việc giữ thuốc phiện.

Nhưng anh ta không còn đồng xu nhỏ.

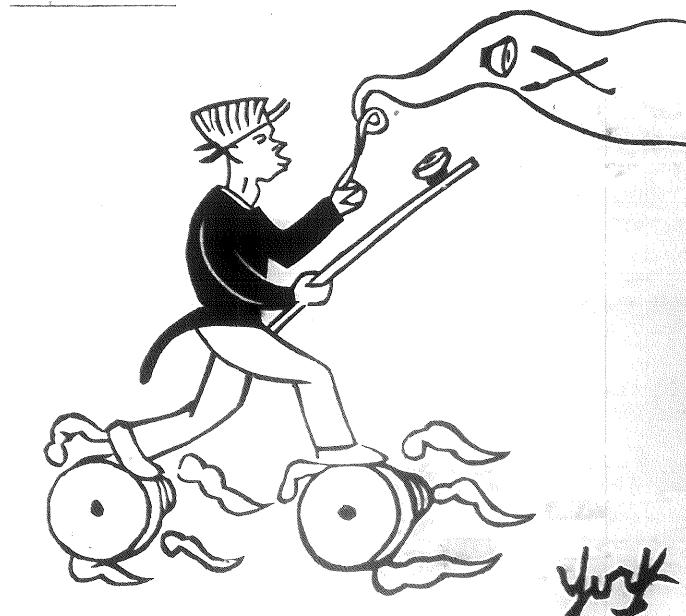
Miếng lầm bầm: 17.000 quan tiền phạt. Phải trả cách nào đây.

Anh ta tìm được một cách rất giản dị là tự-tử.

Chết đi, anh ta đè lại ba bức tho. Bức tho thứ nhất gửi cho quan kho-bạc:

« Thưa ngài, tôi xin trả nợ. Chào ngài ». Bức tho thứ hai gửi cho người bạn: « Người ta chỉ chết có một lần, không bao giờ chết đến hai lần ».

Tranh dù thí số 52



Na tra thái tử.

(Truyện Phong-Tần)

Thuốc tê-thấp gia-truyền

Ai bị chứng tê-thấp, nhức buốt gân xương, tê bì ngoài da, chân tay buồn mòn thường khi dám-dứt hình như kiến cắn, nên dùng thuốc thấp biếu XONG-THÀNH là chóng khỏi, vì thuốc này hành khí-huyệt, bồ-cân-cút, trừ phong thấp, là món thuốc gia-truyền đã ngoài trăm năm, xa gần nhiều người tin dùng mà ai ai đều khỏi bệnh cả. Thuốc bột ngoài mỗi chai 0\$30. Thuốc uống trong mỗi hộp 2\$00.

Bán-hiệu có bán thuốc giang-mai mỗi lọ 0\$50. Thuốc lát mỗi lọ 0\$50. Thuốc uống êm hòa chè khói bành, ai mắc bệnh tinh xin mòn lát dùng 1, 2 lọ mỗi ngày là thuốc thần hiện hơn mọi nơi. Khi đã khỏi bệnh tinh nhưng còn nọc độc, nên dùng 1, 2 hộp DƯỜNG-khi bồ-thần hoàn là dứt hết nọc độc, mà ích lợi cho đường sinh-dục. Mỗi hộp 2\$00. Ở xa mua thuốc viết thư gửi về có thuốc tới nơi ngay.

XONG-THÀNH

227, Route de Hué (gần 24 gian)

HANOI

MANOI

Xin từ biệt anh. Bức thư thứ ba ngắn hơn nữa, gửi cho trời: « vắng, lát nữa... tôi xin lên ».

Vì phòng anh ta ở lại bên này, thì đã không phải ngồi tù, không phải phạt cũng không phải chết, mà chắc là còn được tha hồ mà hút, mà quên sự đời...

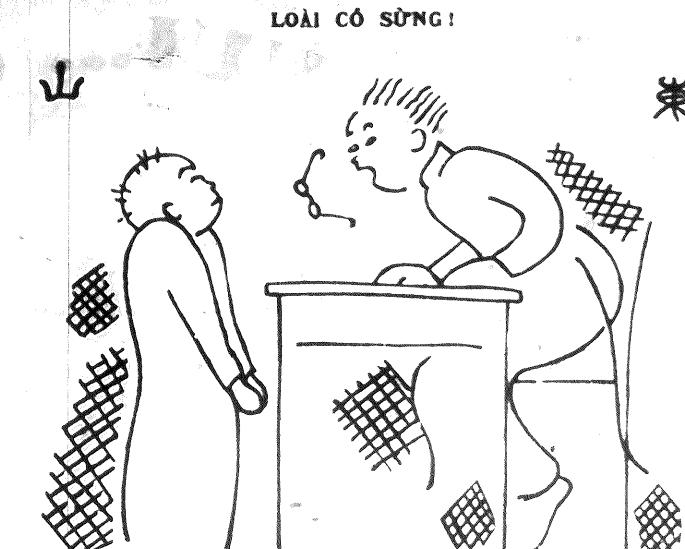
Nhưng thế... nhưng thế cũng không khác cái chết kia là mấy.

Chúc tham tri bộ giáo-dục.

Tứ-Lý một kỳ báo trước đây có tiếc rằng Lục-bộ giờ chỉ còn là Ngũ-bộ, vì thiếu mất bộ thề-dục.

Cái khuyết-diểm ấy nay đã mất. Trong bộ giáo-dục sẽ đặt thêm chức tham tri trông nom về thề-dục, mà nghe đầu chức ấy sẽ dành cho ông Nguyễn-qui-Toản, đương kim Bô-chánh tinh Yên-Báy, nguyên Giám-đốc trường thề-dục Hanoi, nguyên giáo-sư về thề-dục trường Bảo-hộ.

Ông Nguyễn-qui-Toản có được vời vào làm-tham-tri, chắc cũng chẳng quên ơn Tứ-Lý đã bạt giờ-thiệu; chắc ông sẵn lòng cất-nhắc cho Tứ-Lý được một chén chay giấy hay chén nhặt bóng ở Huế. Miễn là Tứ-Lý được vô xem



Quan trưởng — Anh kẽ cho tôi những con về loài có sừng
Thí sinh — Bambi, con trâu, con bò...

— Còn gì nữa, còn gì mà sừng nó tốt lắm.

— Bambi, con... bát sừng, con cừu sừng.

...DEN THAP

phong-cảnh đẽ-dò, được ngắm giòng sông Hương, cảnh núi Ngự, được man mác cảm-tình như ông Nguyễn-Đệ là đủ mản nguyện rồi.

Thư nặc danh.

Thầy lý đương thứ Bùi-vân-Hạ ở làng An-cường, tỉnh Hải-dương, có chút tư thù với Bùi-vân-Tạo và Nguyễn-vân-Đạt.

Hắn nghĩ ngay được một diệu kế — cái diệu kế của bọn võ-ương — bắn mưu với tên thầy bói Lợi viết một bức thư nặc-danh gửi cho quan trên vu cho Tạo và hận là người có chán trong hôi kin.

Viết xong, hí-hissing mừng thầm.

Nhưng có lẽ vì tên tùng-phạm Lợi, không biết bốc que, nên viết thư nhầm phải giờ xấu mà không biết. Cái màn bí-mật bị phá, mưu kin bại lộ, Hạ bị bắt ngay,

Còn tên thầy bói quan-sư Lợi, bấm dộn biết mình phải tị nạn, ch�ồn cừu sau trốn thẳng.

Tòa án Bắc-Ninh đã tuyên án phạt Hạ 18 tháng tù và tên thầy bói Lợi hai năm tù.

Tên Hạ không giữkin được mưu cao, hắn phải giam kín trong hỏa-lò. Còn tên Lợi rồi cũng có ngày phải vào nhà pha cùng với tên Hạ bàn mưu kin.

TỬ LY

Lời thoi nǎm.

Trong « nàng » báo dẽ có minh bắc Phó-Mài « nà lôi thôi ». Không tin hãy nghe bác lén giọng thầy dỗ mà trị Nhất-dao-Cao vẽ cái « nuốt e nờ ». Bác viết trong bài khéo vẽ trò (T.N.D.B. số 65):

« Ma Phó-Mài lại đánh cuộc ba hòn đá rằng Nhất-dao-Cao chưa có bằng yếu-lực.

Viết có chữ « lén » cùng chảng nén thân ».

Chú lén » ấy ở câu « Tay trắng làm nén » của Nhất-dao-Cao mà ba lần bác Phó-Mài muốn mài ra « tay trắng làm lén ».

Nếu quả thật Nhất-dao-Cao chưa có bằng yếu-lực (xin thử thực rắng Phó-Mài đoán trúng!) thi chắc là Phó-Mài đã có bằng yếu-lực rồi (Học lục cung khă dấy!).

Mà nếu quả thực Nhất-dao-Cao nói ngon thi Phó-Mài « lôi thôi nǎm ».

Nhát-dao-Cao lại cứ tưởng « làm nén » đây là làm nén công việc, làm nén giầu có và dịch ở chữ hành ra. Thi ra Phó-Mài lại hiểu, lại nhận « nǎm ló nǎ » dịch ở chữ thăng ra.

Rồi có ngày bác Phó-Mài sẽ viết: « làm xuong ; hay nǎm xuong ».

Có chữ « l » mà học chưa nên thân (đứng lầm là lén nhẹ), còn chém mãi cái gì? Thế mà cũng học đòi cuộc!

Chỉ cuộc « nǎo » cuộc « nǚu »!

NHJ-LINH

Namthaï

Thuốc tê-thấp gia-truyền

AI bị chứng tê-thấp, nhức buốt gân xương, tê bì ngoài da, chân tay buồn mòn thường khi dám-dứt hình như kiến cắn, nên dùng thuốc thấp biếu XONG-THÀNH là chóng khỏi, vì thuốc này hành khí-huyệt, bồ-cân-cút, trừ phong thấp, là món thuốc gia-truyền đã ngoài trăm năm, xa gần nhiều người tin dùng mà ai ai đều khỏi bệnh cả. Thuốc bột ngoài mỗi chai 0\$30. Thuốc uống trong mỗi hộp 2\$00.

Bán-hiệu có bán thuốc giang-mai mỗi lọ 0\$50. Thuốc lát mỗi lọ 0\$50. Thuốc uống êm hòa chè khói bành, ai mắc bệnh tinh xin mòn lát dùng 1, 2 lọ mỗi ngày là thuốc thần hiện hơn mọi nơi. Khi đã khỏi bệnh tinh nhưng còn nọc độc, nên dùng 1, 2 hộp DƯỜNG-khi bồ-thần hoàn là dứt hết nọc độc, mà ích lợi cho đường sinh-dục. Mỗi hộp 2\$00. Ở xa mua thuốc viết thư gửi về có thuốc tới nơi ngay.

XONG-THÀNH

227, Route de Hué (gần 24 gian)

HANOI

Các nhà đóng đồ hộp, như thuốc, sưa, dầu, sáp, sơn tay, v.v. Muốn cho tinh sảo dùng như hàng Âu Mỹ, xin chú ý đến nhà máy Nam-Thái ngô Nam-Thái (Kham-Thien) Hanoi chuyên mòn chế tạo các thứ hộp, nắp chai, dù mọi kiểu tối tân bằng kim khí.

THUỐC LẬU VÔ ĐỊCH

Kim - Hưng hay nhất
Dù mới dù kinh niên
Uống vào đều khỏi rút
Không vát - vã nhọc mệt
Không hại đường sinh-dục
Ba ký nức tiếng đòn
Cả một ve là kiền - hiệu lập tức
Trà xưa cho dân già
Chưa có thuốc nào hay hơn được
Giá mỗi ve . . . 1800

KIM HƯNG DƯỢC PHÒNG

70 bis, Route de Hué — HANOI
Đại lý các nơi

Haliphong 150, Rue Paul Doumer
Nam-dinh 28, Rue Champenois
Hué 18, Rue Giadong
Vinh 44, Maréchal Poch
Thanh-hóa 32, Grand Rue
Saigon 30, Aviateur Garros

VUI... CƯỜI...

Thi vui cười

Của T.T.P. Hanoi

I. — Nói chửi

Khách đến chơi. Chả nhà hả-tiến xu chè
làn, dặn sè nhỏ pha lại ấm nước chè cũ.
Nhó lom-khom pha nước, chả nhà thấy
nước loãng-lanh, ngưng quá mắng vớ
thằng nhỏ:

— Thằng phải giò! Mày có cho cả chè
vào không? Mè nước loãng thế này?

Nhỏ ta cưỡng-quý!

— Thưa bà, chè này là quá, từ hôm qua
đến giờ coi pha chín nước rồi mà nó vẫn
chưa ngọt...

II. — Đại lượng

Mẹ — Thằng Ba! Sao dì mắng nhiều rán
thé mà mày không bắt nó đi, dùn nước
sót mì rồi!

Bà — Gõm, mẹ hép hỏi quả, loài tèp
nhép ấy chép tòi làm gì...

III. — Phật di giầy tay.

Cứa Chính theo mẹ đi lè chùa, thằng Đức
Ông tuy cầm cái hột ngà, với kèo áo mẹ
kêu rính :

— A a mẹ ơi! Phật di giầy tay!!!

Mẹ chửng mắt, bưng lấy mồm con...

Cứa Chính :

— Mẹ ơi! sao không có giầy tay, thì cầm
cái « bát gó » làm gì hờ mẹ?

IV. — Xa thi chết đói.

Thằng hỏi trả :

— Ta có nên xa những người nghiên
không?

— Ta không nên xa những người nghiên.

Thằng giave quát mắt :

— Tai sao vậy?

— Thưa thằng, xi những người nghiên
thi chết đói a.

Thằng giave lục mìn, sau hỏi ra mới biết
nhà nó chuyên mòn bán thuốc phiện iaea.

Của N.V.H. Son Tay

I. — Phải nhớ nhời thầy dạy.

Câu Bố và câu Nhã nhân ngày thứ năm
rủ nhau vào rừng chơi bắn suy-dòng. Đang
len-lỏi trong bụi rậm, câu Bố thấy động
trên đầu, ngẩng lên nom thì bị ngay một
con rắn lì mò vào mi mắt. Biết là rắn cắn,
câu Bố kêu cầu cứu, có người liều-phu chạy
lại. Câu Nhã mượn ngay cái thúng và con
dao của người liều-phu định cứu bao, song
ban-không nghe, nên mệt giờ sau thi chêt.

Về nhà, câu Nhã mách thằng giáo rắng:
« Con nung đở con dao định dì vào chỗ
rắn cắn, rồi định lấy thương thắt chát cho
nọc khỏi chạy vào tim, thế mà anh con
không nghe! »

Một nhà chuyên nghề
Tơ lụa bắn-Sứ và
thay đổi các mẫu
áo dà từ 18 năm

Có thể đổi các mẫu áo xẩm
ra nhạt hay lai ra màu mò
gà dè dùng vào mùa hè.

Có nhuộm dù các mẫu và
phiếu trắng hàng.

Có nhiều thứ nhiều, lụa
khô rộng toàn to rất đẹp.

Có lanh nhồi, lanh Saigon,
lương thảm các hạng, nước
thảm không phai.

Có một thứ lụa chon và một
thứ nhiều-Satin đặc biệt.

Có hỏi tại số 50 Hàng Cót
nhà LE-QUANG-LONG,
không ngại nhầm phải
hang xấu hay giá đất.

- Thế rắn cần chỗ nào?
- Bầm ở mi mắt a!
- Anh định thắt đâu?
- Bầm thắt cổ a!
- Chả trách được, dì sát đó vào mắt, thắt thương vào cổ, chẳng có nọc rắn cũng chết.
- Bầm, con nhó lối thầy dạy chúng con, hóm nó đấy mà!

Của H.T.P. Vinh

I. — Quả đúng sự thật.

Giờ địa-đứa, thầy giảng: quả đất quay
chung-quanh mặt trời trong...

Chua nói hết câu, trả Tý đừng lên, gài
tai, hỏi :

— Thưa thầy, tại sao quả đất lại quay
được, mà lại quay chung-quanh mặt trời?
và sao mặt trời lại không quay chung-
quanh quả đất?

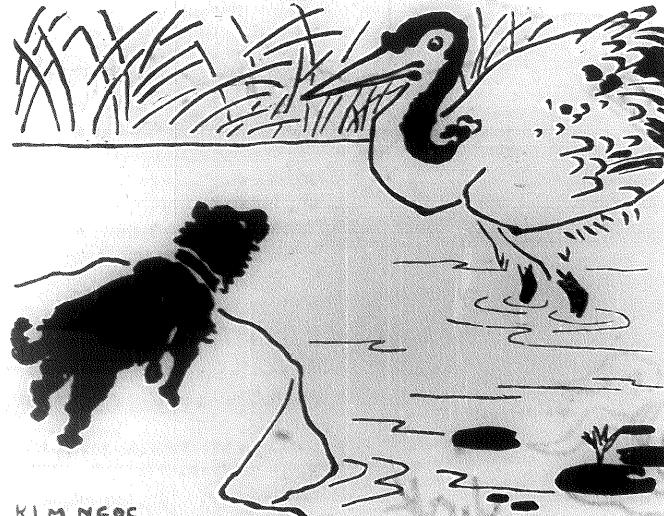
Thầy (luồng-cuống) : quả đất ư à? Quả
đất mà, may đường lài... tại nó tròn như
sao (dà hết cuồng, tên giọng) mà sở-dĩ
mặt trời không quay chung-quanh quả đất
được là tại nó dìng một chỗ..

II. — Khéo già nhời.

Giờ géométrie, thầy hỏi Tý :

— Giòng công là gì?

Tranh № 54 thi số 53



— Xuống đây chơi bắc cún, nước chí đèn cỏ chân thôi mà.

Tý — Là một giọng không thẳng, mà cũng
không gãy.

Thầy — Ủ, thế nào là giọng thẳng?

Tý — Là một giọng không gãy mà cũng
không cong.

Thầy — (phát câu) Nói bậy, thế nào là
giọng gãy?

Tý — (diễn-nhiên tên giọng) Bầm là một
giọng không cong mà cũng không thẳng a

Của P.V.Y. Hanoi

I. — Ăn trước.

Tầu sắp đắm. Mọi người đều khóc-lóc
máu chờ cho tàu chìm để xuống thủy-cung
cho tiễn. Tình cảnh như vậy mà một thủy-
thử vẫn cứ ung-dung đánh chén hình như
không sợ tầu đắm gì cả. Một người thấy
vậy, hỏi :

— Tầu chìm hết đến nơi rồi, mà anh
còn ngồi ăn thế được ư?

— Tôi ăn trước rồi uống sau mà.

II. — Dàn lòng chờ.

Quân tòa — Ngày anh, đơn xin áo xá của
anh, bên bờ đã bắc rồi. Ngày hôm nay anh
phải ra thụ-hình, vây trước khi lên doan-
đầu-dài, anh có muốn xin giò khόng?

Tôi-nhân — Bầm, con muốn trông thấy

nguyệt-thực hay nhật-thực...

Quân tòa — Không được. Nhật-thực hoa
nguyệt-thực il ra 18 năm mới có một
lần. Lâu lắm, điều xin ấy không được.

Tôi-nhân — Bầm không ngại, lâu thì lần,
con cung xin cố vẫn long chờ.

Của Bà D.S.H. Hanoi

Hãy đợi một phút.

Ài hỏi Giáp: 500 năm đối với anh thi anh
cho là gì?

Giáp — 500 năm đối với tôi thì tôi cho là
một phút.

Ài — Thế 500 đồng?

Giáp — 500 đồng đối với tôi chỉ là một
xu.

Ài — Thế anh làm ơn cho tôi ray một xu

Giáp — Vida! Nhưng xin anh hãy đợi
một phút.

Thể-lệ cuộc thi vui cười và thi tranh khôi-hài.

Mỗi bài không được qua 20 giòng.

Tranh về chiều ngang 12 phân tay, chiều 20
đô 10 phân.

Mỗi ký số đăng lên những bài và tranh
mà bùn-bùn xét là hay nhất.

Giải thường về 5 số 17, 48, 49, 50, 51.

a) Về cuộc thi vui cười.

Giải nhất: các thứ sáu 1 đồng giá 8.00

Giải nhì: các thứ sáu 2.00

b) Về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thứ sáu 2 đồng giá 8.00

Bản-báo sẽ gửi cho những người được thường
một cái phiếu lấy sách và cái bảng kê các thư-
sách tay, name của mỗi hiệu sách. Khi các bá-
sé chọn trong đó, muốn quyền nói thì gửi phiếu
tai hiệu sách đó lật sách. Các bạn muốn lấy
giấy bút hay đồ dae trong hiệu đó cũng được
muốn sao cho dù số tiền trả thời. Tiền gửi về
phản các bạn chịu. Hiện các bạn muốn để
tay bút biểu không lấy sách cùng dure.

Thi vui cười

Danh-sách

Bà D.H.S. Nouvelle Hanoi: 1 bài —
O.O. Cahas Haiduong: 6 bài — T.H.L.
Auvergne Vinh: 3 bài — C.V.T. Hop-
chi Hanoi: 4 tranh, 31 bài — N.D.V.
Hoa-nghiêm Haiphong: 1 tranh — N.D.
T. Bên-thuy: 8 bài — Hứa-dường Port
Jap. Faifoo: 4 tranh — K.D.T. Blanchy
Saigon: 3 bài, 1 tranh — V.H. Bên-
nguy Hué: 1 tranh, 1 bài — P.V.Y. A.
Rousseau Hanoi: 10 bài — T.T.P. Pa-
niers Hanoi: 13 bài — H.T.P. atelier
Truong-thi Vinh: 6 bài — N.V.H. Son-
tay: 12 bài — L.K.N. Doudart Lagrée
Hanoi: 2 tranh — N.T.H. Trippenbach:
7 tranh — York Gialong Hanoi: 2 tranh
P.D.L. Clamorgan Cao-bằng: 1 tranh.

118 số trúng

về cuộc xổ số của hội C.S.A. Hanoi

Số Độc-đắc

10.000 \$

Ngày mở nhất định vào ngày:
12 Juillet 1933

Cùng nói giống ai người làm
huyết?

Việc thể-thao phải biết việc cần.

Mở nhà hội, lập sân quần.

Gặp cơn khung-hoảng thêm phần

kho-khản.

Công với của ta cần gộp lại.

Việc dù to gắng mãi thi ném.

Và chặng cũng một đồng tiền,

Còn mong chúc lát muôn nghìn

đến tay.

Trước là nghĩa sau này là lợi,

Việc nên làm, chờ với bờ qua.

Một đồng một vé ta mua.

Vé bán tại các nhà báo và các cửa hàng

mà ở khắp các tỉnh Bắc-kỳ.

ne construera plus sans le concours des architectes diplômés de l'École des Beaux-Arts

42 TAKOU HANOI

Truyện-ngắn

ĐẦU ĐƯỜNG SÓ CHỢ'

Của BÀO-SƠN

ĐẦU ĐƯỜNG SÓ CHỢ!

Từ năm thầy tôi mài, anh chị tôi rời bỏ chốn quê nhà đi tha-phương cầu-lực, đến ở một túp nhà tranh ở ngay đầu chợ C... Bắt đầu từ đó, tôi bỏ cái đời cũ là cái đời một cậu con quan ăn sung mặc sướng mà bước chân vào một cuộc đời riêng mới cho tôi: tôi gọi là cái đời đầu đường sô chợ. Năm ấy tôi mới 13 tuổi.

Cái xã-hội xó chợ ấy khác hẳn với cái xã-hội qui-phái của tôi ngày trước: này gia-dinh bác Tèo bần bánh dúc, vợ chồng bác xã Tắc kéo xe, mẹ con nhà hai Lộc bẩn nôi đất.

Từng gia-dinh nhỏ-nhỏ lúc-nhúc trong những gian nhà xiêu-vẹo, tối-tăm, bần-thiù. Trước nhà một cái rãnh nước dài, đầy những vỏ dưa, lá chuối, rễ rác.

Thật là một cái xã-hội xấu-xa, mà xấu-xa vĩnh-hèo khò quâ. Từ-nhiên tôi đem lòng mến những đứa trẻ cũng trạc tuổi tôi của những gia-dinh hén-ha ấy: cái Nhơn, thằng Cu, con Tèo là bạn tôi cả. Tôi đã trông thấy chúng nó ăn cỗ bữa cơm eo dùm muỗi, vài quả cà chua hay dưa rau sau luôc, tôi đã thấy chúng nó nhặt những gốc mía người ta vứt đi mà chia nhau hút cho đỡ thêm nôn tối thương; chui đầu vào lỗ hổng, xem chúng đặt những cái lò vào các lach con để bắt tôm cá. Chúng được nhiều tôm cá, tôi cũng mừng hộ và tôi đợi đến bữa cơm của chúng để xem trong mâm có được thêm dưa cà giò kho hay mấy con lôm đồ nào không.

Người mà tôi quý nhất hồi đó là chị Hiền, vợ một anh phu xe ở số cửa nhà tôi.

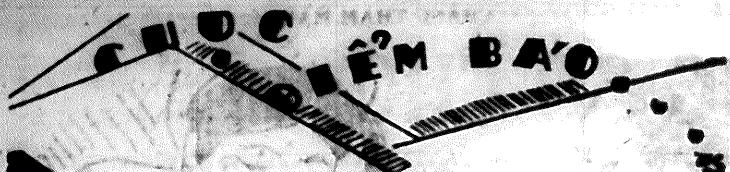
Người anh chị tôi được lính một cái ty bán thuốc phiện, nên chị Hiền thường lui tới mua thuốc cho chồng. Lần đầu tôi trông thấy chị ta, tôi đem lòng thương-hai ngay. Bấy giờ tôi mới rõ ràng tôi có cái cảm tình đó vì chị Hiền còn trẻ, xinh và có duyên, mà lại lấy phải anh chồng nghiêm-ngáp, xấu-xi.

Nhưng chị Hiền thì không nghĩ như tôi. Cả ngày chị cầm-cuì ngồi đan lờ trong khi chồng di kéo xe vắng. Hôm nào chị bán lờ được một hảo chí, mua cho chồng một hảo thuốc thì chị lấy làm vui-vẻ, sung-sướng lắm.

Chị không nghĩ gì đến thân chị, có cái áo nâu dã dạc, dã và tay và vai, và lưng mà chị không chịu để dành tiền may cái áo mới.

Cái trí non-nót của tôi không sao hiểu được cách hành động của chị đối với một người chồng nghiêm ngáp, hèn-ha như thế.

Một hôm, tôi sang bên nhà chị, thấy chị ngồi gục đầu vào cánh tay, bên cạnh mấy chiếc lờ đan giò. Tôi



Loài nhai lại.

Trong làng báo, ta ghét nhất cái loài nhai lại.

Còn bò, vì lười biếng không chịu cứ xuông tim cỏ tươi, dưa da dày lên móm rồi đứng tóm - ta tóm-tóm nhai lại những đồ ăn đương tiếc giờ.

Anh chàng Đề-Trụ & Đông-Phương cũng vậy.

Trong Phong-Hoa thi thiếu gì hater đậu dọn, không tìm lấy mà nhai, lại đi vớ cái bả của Bướng-Nhân đã nhả ra mà nhai lại! Khốn nạn! thế mà cũng bóm-ba bóm-bém lấy làm tự đắc lắm.

Mà cái bả đậu ấy có đáng là gi! Chỉ có một câu tuy là chữ nho mà da hẫu thành tiếng ta: « tảng tận lương tâm » mà Nhất-dao-Cao hiều lầm là « tảng tận nhân tâm ».

Nhất-dao-Cao hiều lầm có lẽ Nhất-dao-Cao xưa nay không hề đặt tu-tưởng vào trong khuôn sáo nên hiểu câu chữ nho thường tục kia theo một nghĩa riêng của mình.

Song dẫu sao thì cái bả đậu của Bướng-Nhân cũng chẳng còn chất ngọt giùm khiên Đề-Trụ nhai lại!

Muốn không trổ nên bò thì Đề-Trụ nên bò ngay cái tình cách bò ấy đi.

NHẤT-LINH

*

Dưa-da đồng-danh.

Một hai năm nay mới nảy ra một lối văn dọc lèn kêu lầm, có diệu, có díp, như khúc nhạc véo-von. Nhưng thực ra không có nghĩa lý gì cả. Lời văn ấy xuất hiện lần đầu trong báo Đông-Tây ở mục « khúc tiêu sầu ». Rồi từ đấy, trong nhiều báo khác, như Ngo-báo, Phu-Nữ, Thực-Nghiệp, Đông-Phương,

ta đều thấy có mục văn rỗng toác và đồng-da đồng-danh ấy.

Số báo trước, Nhất-Linh đã có viết một bài thí dụ, nay lại viết một bài thứ hai. Xin đọc giả đọc bài đó đừng có nghĩ-nghị làm gì, vì nó không có nghĩa lý gì đâu:

Giặc mộng hoa tàn.

Ôi! bạn già khách trân thuỷ-thủy, chồn lau dinh bóng sẽ ngàn dâu. Thôi trách chi con Tao khéo cơ-cấu, non nước ấy riêng đau người mộng cảnh.

Thi này đây!... cánh hồng bay tít, gió đượm mầu, xanh tốt mới ngày nào, mà vỏ cầu rong-ruồi, bóng trăng thanh lử khách xa vời.

Nhớ nhau non nước xa-xôi, Nhớ ta, ta nhớ ai người nhớ ta.

Nhưng mà thôi, thời thế đánh thôi, trăm năm chẳng hẹn, ánh thiêu quang rực-rá bước lưu-ly. Bạn ơi! đi di mãi, phải đi di mãi.

Đường trân-thế giặc-ngang ngang-giặc, ai công hẫu, ai khanh tướng, cây-có ngán thu!

Giặc mộng bướm! khiên Ly-Tao tu-tưởng, mà sợi tơ lòng rút ruột bồng tang.

Thê thi... này bạn hởi, Đông-Pha thưở trước nỗi thảm-sầu riêng sê với ai đây, nới cho hay cảnh cũ nước non này, khiên bạn đây, ta đây thêm thắc-mắc.

Cuộc đời gió gió, mưa mưa, Mưa mưa, gió gió bao giờ cho thôi.

Xuân xanh đã mấy độ rồi, Mái trong cảnh ấy mây, người tri-ám.

Gió thu luồng những âm-thầm.

NHẤT-LINH



Câu truyện con rắn

Chỉ có câu truyện một người dân bà (lẽ tự-nhiên) để ra rắn, mà hai tờ báo thông tin ở Hanoi, mỗi tờ đăng một khác. Từ Ngo-Báo thì đăng tin người dân bà ấy để ra một vật gì tròn tròn và dài dài như con rắn; tờ Đông-Pháp lại đăng người ấy để ra một con rắn thật quấn lấy mình dứa trê con.

Rắn thật hay rắn giả cũng chẳng qua là một tin dồn hão. Có lẽ là một cái thai chưa thành hình, hay chiếc rau cuộn vào dứa trẻ — mà thiên-ha truyền nhau thành con rắn thật đấy thôi... La gì một tin dồn, để sinh ba thi thành sinh năm, để ra buồng trứng thì họ bảo là trứng gà hay trứng vịt (như thế ăn được).

Tiếc thay hai tờ báo trên đều là những tờ báo tự cho rằng thông tin vừa nhanh chóng, vừa chắc chắn, mà cũng không rõ ra thế nào... Sao không mời ông Nguyễn-công-Tiều về tận nơi « khảo-cứu »?

Nhưng có sự này, hai bạn đồng-nghiệp đều quả quyết lầm, quả quyết cho rằng người dân bà ấy để ra rắn, bà ta trông thấy rắn luôn, rồi vì sức tưởng-tượng quá mạnh trong khi hoài thai mà sinh hồn đã được cái của lợ ấy...

Cách giải-nghĩa ấy kẽc-dùng-khoa-hoc hơn cách giải-nghĩa của những bà nhà quê yên trí đó là một sự bảo ân báo oán của những ông thần rắn.

Trưởng như vậy, hai bạn đồng-nghiệp nên tự phủ rằng đã hơn các bà nhà quê một bậc.

Song cái sức tưởng-tượng ấy tôi tưởng chỉ có thể làm nên những sự thay đổi con người trong bức tranh mà bà mẹ vẫn xem ngắm, hay da den vi bà mẹ cảm-dộng trước một người da đen, hay nữa là giống người dân ông mà người mẹ trông thấy luôn-luôn — nghĩa là người chồng của bà ta vậy.

Chứ còn đổi một dứa trê ra một con rắn thì là một sự quá lả, sức tưởng-tượng nào thi cũng không làm được. Mà nếu có thể thế, thi sẽ sảy ra nhiều truyện lạ nữa. Cô bán hàng kem một ngày kia, « cao-hứng »

có thể dẻ ra một cái cốc... kem, mà chỉ hàng dứa cũng có thể sinh ra được một quả dứa hấu, lai có sần cũ mấy cục đường...!

Tôi còn nhớ một truyện cũng tương tự như thế.

Một bà thiếu-phu kia, chồng là người da trắng — bà ta du-lai với một người da đen rồi có mang... Ba lò nghê không biết làm thế nào để gat-truc-ong-ge-hong-cho khỏi lò truyền bén đến than thòi với một ông thầy thuốc là bạn của bà.

Ông này là một người nhiều mưu meo khôn kheo. Ông ngâm-nghỉ một lát rồi bảo bà ta rằng:

— Bà vẫn thấy trong cửa hàng thuốc có bày một pho tượng người da đen chứ gi? Vậy chiều mai, bà dắt chồng bà đi qua chỗ ấy, rồi ba cứ lâm thế này... thế nay. Tôi sẽ đợi ở đây.

Chiều mai, người thiếu-phu dắt chồng qua cửa hàng thuốc — và dừng lại ngâm-nghỉ pho tượng người da đen — ở cổ eo deo một cái đồng hồ, bồng-nhiên bà ta kêu lên một tiếng, ôm bụng ngã xuống rồi ngất đi. Ông thầy thuốc đã chờ sẵn, bèn chạy lại nâng đỡ.

Người chồng lo sợ hỏi thi ông thầy thuốc nghĩ ngợi một lát rồi nói:

« Không việc gì, bà ta chỉ có cảm-dộng quá mà ngất đi thôi. Nhưng tôi lo rằng không khéo bà ngất đi trong khi đang xem cái tượng này thi rồi sinh ra một dứa trê... da đen mất! »

Quả nhiên, vài tháng sau, đến khi dứa bê ra da đen thật!

Ông thầy thuốc nhìn người chồng dè dò ý, thì thấy người này ngầm-nghĩ mãi đùa bê con, rồi bồng-tô vê mừng rỡ la lên rằng:

« Cũng còn là may mắn! vì dứa bê này không có cái đồng hồ treo ở bụng!... »

Tái bút — Ông chồng này đã ngốc-lại ngốc-thêm, vì nếu có cái đồng hồ thực thi càng lời chíp sao!

VIỆT-SINH

M. ĐÀO-VĂN-DẬU

Chủ hiệu sách NHẤT-TÂN, — 176 Tiên-An là Đại-ly độc-quyền của Phong-hoa ở Bắc-ninh.

Có sửa và thêm vào nhiều đoạn.

In rất đẹp.

Xuất bản một số có hạn.

Ai muốn mua xin gửi thư trước. Khi in xong sẽ gửi theo cách linh-hoa giao ngan.

ĐỘC GIÁ BÁO
PHONG HÓA

ai ai cũng nên có trong tủ sách một cuốn:

HỒN BUỐM
MƠ TIỀN

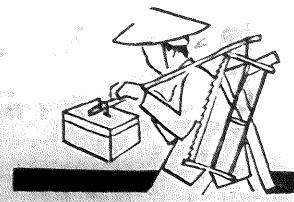
Trong việc làm nhà

Các quý-khách ai cần dùng đến các vật-liệu bằng gỗ, dù các hàng, các thứ, xin mời lại:

Xưởng máy cưa lớn của

M. NGUYỄN-VĂN-CHÚC
54, Rue Duranton, Hanoi
(Ngõ Hàng-Khoai)

Sẽ được giá rẻ và hàng tốt



Kiều nhà — lối tối-tân

Về kiều nhà theo luật vệ-sinh thành-phố Hanoi trong 18 năm nay, — Bản-sở đã vẽ được 225 cái kiều nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh, vây trước khi các ngôi đền-dinh-lâm nhà, xin kính mời các ngài lại Bản-sở xem dù 225 cái kiều đã vẽ ấy thì các ngôi sẽ được vừa ý và sẽ có ngôi nhà xinh đẹp hơn hết. — Tiền giá rất hạ để ta các ngài có lòng tin yêu nghề vẽ của Bản-sở trong 18 năm nay.

NHUẬN-ỐC
TOUT POUR ARCHITECTURE
168, Rue Lê-Lợi, — Hanoi
= (Gần trường Thể-Dục, =

HỒN BUỐM
MƠ TIỀN
SAP IN
THANH SACH



25

KỊCH CỘ

NỮA CÁI THỎ BÒ

HỘI THÚ I

Công đường quan huyện

LÝ TOÉT (khé-né bưng dắt xuống đất cái mâm gỗ trong đựng nửa cái thỏ bò): Bầm quan nón, chàng tôi vì thèm.

QUAN HUYỆN (ngảng lên nhìn Lý Toét rồi lại cúi xuống đọc tiều-thuyết): Làng thày có việc gì vậy?

LÝ TOÉT: Bầm, nàng con vào đám có nê thèm.

QUAN HUYỆN (mím cười, vẫn đọc tiều-thuyết): Vào đám có gi thứ không?

LÝ TOÉT (gãi tai): Bầm ông nón, có chơi gà, có vật, có đánh cò ngườ.

QUAN HUYỆN (vẫn xem tiều-thuyết, hỏi vơ vẩn): Quán cò có đẹp không?

LÝ TOÉT (che móm móm cười): Bầm ông nón, có con gai anh Chánh-tổng con ngồi tướng cờ khâ năm.

QUAN HUYỆN (rizi quyền tiều-thuyết, ngảng đầu nhìn Lý Toét horizon): Thế à! (Rời mắt quan đưa từ mặt Lý Toét tới cái thỏ bò).

QUAN HUYỆN (quắc mắt): Sao lai có một nửa?

LÝ TOÉT (không nghe rõ): Dạ!

QUAN HUYỆN (thẹ): Sao lại có một nửa cái thỏ bò?

LÝ TOÉT (run sợ): Dạ...Dạ!

QUAN HUYỆN (đáp bàn giấy): Vậy mày biếu ai một nửa. Nói mau không tao bỏ tú!

LÝ TOÉT (lom-khom nói lắp-bắp): Dạ...bầm ông...ông nón, bầm cu...nón, chúng con biếu cụ nón Tuần...nàng chung con một lứa.

QUAN HUYỆN (dẫn từng tiếng): Cụ Tuần! Cụ Tuần về hưu rồi! và cụ Tuần cũng thuộc ở hạt ta! Mày kí ông nhỏ câu « Tề-tướng bái huyện quan » à?

LÝ TOÉT (run lắp-cắp): Dạ bầm cụ nón...mọi lâm...nàng con...vẫn biếu cu...nón Tuần con...cả cái sô...vi cụ nón Tuần con...ăn tiền-chỉ.

QUAN HUYỆN (mắng): Thế là lão. Làng mày là làng sở-tại thi tao chính là tiền-chỉ.

LÝ TOÉT: Bầm, con cũng nghĩ sô...lên làm lay...con không seo nê nàng con, con đã chia cái sô bò nam hai để biếu quan nón một lứa. Mà con nại đến cụ nón trước rồi mới đến cụ-nón Tuần.

QUAN HUYỆN (gắt): Lê-nhé mãi (goi): Lính đâu!

LĨNH: Dạ!

QUAN HUYỆN (cười): Vật cõ nó ra đểt cho nó bốn roi! và cái tội say rượu lèn hè.

LĨNH: Dạ (rồi de Lý Toét xuống đánh bốn roi quán đít).

LÝ TOÉT (lạy ta hai lạy).

QUAN HUYỆN (cười): Lần sau có biếu thỏ bò, thỏ lợn thì nhớ nhé. Không làm gì eat miếng ăn, nhưng phải làm theo đúng lèn-hi, nghe chưa!

LÝ TOÉT: Dạ (Vái chào đi ra).

HỘI THÚ II

Tư thất quan tuần

LÝ TOÉT (hãy cón ngắn nước mắt): Nay cụ nón à!

QUAN TUẦN (đeo mực-kính ngồi xem Đường-thi): Cái gì thế anh lý?

LÝ TOÉT (lẽ-phep): Bầm cụ nón, nàng có nê cũng thèm đến biếu cụ nón...

QUAN TUẦN (vẫn xem Đường-thi): Anh lý ngồi chơi ăn trầu.

LÝ TOÉT (cung-kinh): Dạ! Cụ nón đê mặc con.

QUAN TUẦN (gọi): Có đứa nào dấy không mày, ra cắt phần biếu đi!

MỘT NGƯỜI NHÀ: Dạ (cúi đầu bưng mâm): Sao nần lây nại có một lứa thỏ bò thôi nay?

LÝ TOÉT (cau mày lắc đầu sê nói): Biểu quan huyện một lứa.

TÊN NGƯỜI NHÀ: Sao nại thế? Vậy moi nần thi sao?

LÝ TOÉT (sợ-hãi liếc nhìn quan Tuần): Thôi, mà nại cứ kêu rống nén sê, cụ nón biết dấy ná đâu!

QUAN TUẦN (ngảng đầu hỏi): Cái gì thế?

TÊN NGƯỜI NHÀ: Bầm cụ nón, nần lây ông ný biếu có lứa cái thỏ bò.

QUAN TUẦN (cau mày): Một nửa! Sao lại một nửa, hứ lý?

LÝ TOÉT (cuồng-quít): Dạ, bầm, bầm cụ nón...

QUAN TUẦN: Sao? Đầu một nửa nửa? Anh chia phần tiền-chỉ cho ai?

LÝ TOÉT: Bầm con tốt...rai!

QUAN TUẦN (dẫn từng tiếng): Nhưng nửa nửa anh biếu ai?

LÝ TOÉT (lùi...đập lưng vào cái cột, suýt-soa rồi nói): Bầm nay cụ nón sa nỗi cho con...con tốt đem...biếu quan huyện một lứa.

QUAN TUẦN (quắc mắt): Biểu quan huyện! ai bảo anh biếu quan huyện?

LÝ TOÉT (run): Bầm con...tưởng nàng ta...nàng sở-tại...

CHĂNG THAM MÃY!



— Tôi đã sang ăn cỗ bên nhà — cụ lại còn cho thẻ này: Không nhận thi sợ cụ già mà nhận thi ra « tham » quá (nhỏ tri, cắt di mày).

—————

QUAN TUẦN (cười mát): Vậy ông huyễn là tiên-chỉ làng anh phải không? Anh ngu lắm! Việc làng thi can dự chi đến ông huyễn. Mả ông huyễn anh to lắm thế kia.

Thằng tư nhà tôi nó cũng làm tri-huyễn đấy, anh không biết à?

LÝ TOÉT (nhớ lời thi quan huyện): Bầm..Cu nón...con thiệt tưởng...Tề-tường..bái..huyện-quan. Vậy thi quan huyện sở tại có nê to hơn cụ nón.

QUAN TUẦN (đứng dậy cầm gậy vụt cho một gậy): Lào! ai bảo mày thi?

LÝ TOÉT (hết): Nay cụ nón...Cụ nón sa cho con..quan huyện bảo con sẽ dấy à!

QUAN TUẦN (vứt luôn cho ba gậy nứa): Thôi, mày mang nửa cái thỏ bò về mà ăn với nhau. Tao không ăn thừa ông huyễn mày đâu!...

Bưng đi ngay không tao cho mấy gậy nữa bây giờ!

LÝ TOÉT (khóc, bưng mâm cút thẳng).

HỘI THÚ III

Nhà lý Toét

BÀ LY TOÉT: Đì đâu về mà khóc-khoc, mếu-mếu thế kia?

LÝ TOÉT: Cực nấm bu mày à!

BÀ LY: Khốn nạn! Sao vây?

KHÁI-HƯNG

**NGỌC-HỒ**

6 - AVENUE BEAUCHAMP - 6

Bán rượu bia, nước chanh, kem, bánh ngọt, các món dùng ăn sáng, vân vân
Chỗ ngồi trong nhà, ngoài sân, lịch-sự, sach-sé, mát-mẻ. Giá phải chăng.

TÂN-THÀNH**CÁC NGÀI DÙNG MŨ VÀ KHĂN, XIN ĐẾN XEM Ở HIỆU****TÂN-LONG-THỊNH**

N° 29, Phố Hàng Nón - Hanoi

Có làm dù các kiều mũ và khăn, dáng tân-thời rất đẹp, rất kỹ mà giá bèn hơm hết mọi nơi.

Có bán dù các dù dùng làm mũ và khăn như: beige, cốt mủ, vải lợp, vải son mờ, giấy bắc, vân-vân.

Bán buôn linh giá đặc-bié.

Có nhận "Commande" của các tỉnh Trung, Bắc Kỳ

PHÒNG THĂM BỆNH

Bác-Sỹ Nguyễn-văn-Luyện

N° 8, rue Citadelle, Hanoi

Téléphone 304

CHỮA BỆNH BẰNG ĐIỆN
CÓ PHÒNG-THỦ VI TRUNG
CHUYÊN CHỮA BỆNH
ĐÀN BÀ, TRẺ CON

Số 8, phố Đường-thành, gần
chợ Hàng-da, sau phố Xe-điều.



(1) IX Cô hàng quà

Về buổi chiều vào giờ tan học và giờ đóng cửa các nhà máy, người ta trông thấy từ con đường Quan-thánh tới sở thuộc da rải rác từng lớp bốn, năm người bay chín, mười người hoặc đi chân, hoặc đi xe đạp. Mẫu trang, mẫu châm, mẫu nau của các bộ quần áo sen lẩn nhau, và tiếng Pháp tiếng Nam nghe ồn-ao lẫn với tiếng cười khanh-khách.

Đó là bọn học-sinh và bọn lao-dong ở các trường và ở các nhà máy di về làng Thụy-khuê xưa nay vẫn là nơi trú-ngụ của hai hạng người: hạng cắp sách và hạng thợ thuyền.

Làng Thụy-khuê sâu, bảy năm về trước không giống hệt với làng Thụy-khuê ngày nay, vì ngày nay cái trại trống hoà của thành phố về phía đường bến hồ đã làm mất hẳn cái đặc sắc của làng; Cái đặc sắc ấy là cái hồ rực không lồ về mùa hè bốc mùi ô-ued rất là nồng-nực khó chịu.

Song ngoài sự thay đổi về hình thức ra cái, tính cách bản nguyên của làng Thụy vẫn không suy suyển: làng ấy vẫn và sẽ mãi mãi là làng trú ngụ của bọn học-sinh và bọn thợ thuyền cho đến ngày trọng hai hạng ấy không còn có người nghèo nữa. Vì thế nên dù ngày nay hay hai mươi năm về trước những tên « xóm Ối, xóm Đồng-bảng, xóm Hòn-làm » đều là những tên quen tai của các bác vác due, vác chằng hay các cậu cắp sách cắp vở.

Buổi hôm ấy trên con đường từ trường Bưởi tới làng Thụy-khuê truyền trào vui vẻ khác thường. Vì mới sẩy ra một sự rất la-lùng rất không ngờ trong cái dời không mấy

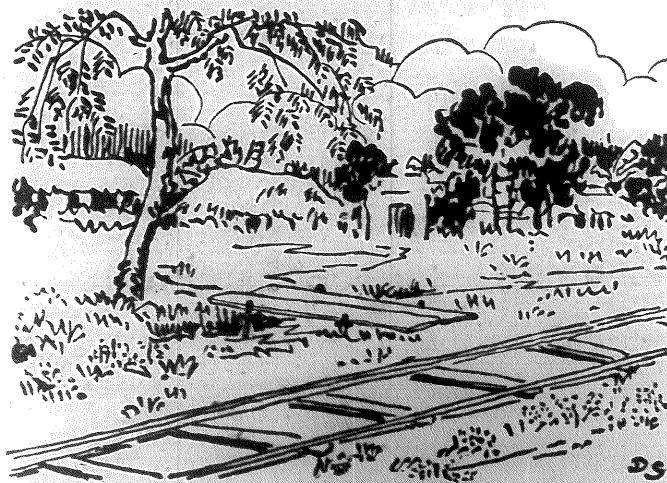
(1) Xem Phong-Hoa từ số 30.

KHÁI-HƯNG soạn

khi thay đổi của anh em học-sinh. Buổi sớm người gánh hàng quà bánh đến bán ở cửa trường không phải là bà Cán mà lại là một cô con gái. Bà Cán là người bán hàng cho các cậu, cho những người học trước các cậu không biết từ đời nào, còn ai dám đến đây cướp mối hàng của bà. Thế mà hôm thấy một cô con gái ưng dung gánh một gánh quà đến ngồi ở

Trưa hôm ấy anh em không bao nhau mà cùng đến trường sớm lắm, ý chừng đến sớm để nhìn cô bán hàng xinh đẹp. Cũng như buổi sáng có hàng đặt gánh dưới bong mát cây hàng rào bến-lên mềm mại cuộn xuống lầm-nhãm đẽm những nắm xôi ở trong mèt.

Một cậu học-trò đứng trong giây găng thò tay ra ngoài vẫy hỏi:



công trường thì có là không. La nhất là gánh hàng quà lại y như gánh hàng quà của bà Cán, cũng một bên quang có thùng đựng bánh dày, và xôi cũng giò chả, một bên quang có nồi cháo đậu.

Trước buổi học sáng các học-sinh phân thi còn lạ phân thi thấy có bán hàng quà có nhân-sắc, nên đem lòng vì nể không muốn vội hỏi lối-thói.

— Cô có bán chịu đấy chứ?
Cô hàng lắc đầu đáp:

— Không, tôi biết cậu là ai mà tôi bán chịu.

Các anh em bạn đứng gần có hàng cái tiếng cười rộ nhưng cậu kia không chộp dạ, không thận thủng, hỏi lại:

— Vậy bà Cán xóm Ối đâu lại không đến, và cô là người nào mà dám đến cướp mối hàng. Cô phải biết tôi ăn

quá chịu bà Cán đã ba bốn năm nay, không bao giờ tôi thêm quít một xu, và hiện bấy giờ tôi cũng còn nợ bà Cán đến bốn năm nay. Nay vì lẽ gì cô lại không bán chịu cho tôi?

Bài diễn thuyết của cậu khiến mọi người lại cười vang: cô hàng cũng cười, nói:

— Nếu thế thi càng không nên bán chịu cho cậu lầm. Cậu hãy trả nợ cũ đi dà.

— Trả cô à? Tôi nợ gì cô?

— Trả nợ bà Cán chứ. Vì đây chính là hàng của bà Cán.

— À ra cô bán hộ bà Cán đây. Bà Cán ôm à?

— Cô hàng mỉm cười:

— Không, tôi là cháu bà Cán.

Thế là từ ngoài đường cho chí trong sân trường anh em học sinh họp nhau tưng bừng, chỗ nọ thi tho, chỗ kia khoe khích, bảo nhau:

— Chúng mày à, bà Cán có con cháu khau ra phết!

— Tinh lầm!

— No lâu dữ chúng mày à!

Luôn năm hôm có hàng xinh xắn gánh hàng đến bán ở công trường, mà hôm nào hàng bán cũng chạy rầm-rập. Nhà hàng và khách nghe chừng đã quen nhau vì đã có dăm sáu cậu mua chịu.

Hôm thứ năm đương lúc anh em xúm xít chung quanh gánh hàng, thi một ông lão già hót-hơ hót-hai chạy lại hỏi:

— Thưa các thầy, có phải đây là trường Bưởi không?

Một cậu cười nói:

— Không phải đâu, ông cụ à, đây là trường Bảo-ho.

Ông lão buôn rầu:

— Vậy trường Bưởi ở đâu nhờ thầy làm ơn bảo dùm.

CUỘC THI MEN RƯỢU

Nấu rượu nam phải có thứ men toàn những vị thuốc bù ích cho người uống

Vậy ai có các thứ men tốt thì đem lại thí-nghiệm ở lò nấu Bắc-kỳ Nam-Tứu Công-Ty tại Văn-diện. Nếu được như ý thì Công-Ty sẽ dùng. Ai muốn hỏi gì về việc ấy xin lại Hội-sở, 34 Quai Clémenceau (Hàng Nau) — HANOI

Bà bón cậu vỗ tay cười đáp:

— Mai lận tilt dưới chợ Cam kia, cu a.

— Nhưng chợ Cam ở đâu kia thấy?

— Chợ Cam ở gần đường Quýt ấy.

Một cậu ra dáng hiền lành trách bạn:

— Tua cứ đưa cụ ấy thế.

Rồi quay lại phía ông lão ôn tồn bảo:

— Phải đấy, cụ ạ. Chính đây là trường Bưởi. Vậy cụ muốn hỏi gì?

Ông lão mừng rỡ:

— Cám ơn thầy, thưa thầy làm ơn tìm hộ tôi cậu Huy.

Cô hàng nghe thấy tên Huy ngưng lên nhìn, rồi không kịp giữ gìn buột mồm kêu.

— Kia ông Hanh.

Ông Hanh cũng vira nhận ra được cô hàng:

— Giới oi! Cố Mai!

Các cậu học sinh tò mò xúm chung quanh cô hàng với ông lão. Một cậu hỏi:

— Thầy có dấy à?

Song Mai không lưu ý đến câu hỏi chỉ tra nứóc mắt, đứng nhìn người lão-bác.

— Sao cô lại đến nồng-nỗi này?

— Thời chúc về nhà hấy nói truyền.

Rồi cô lại thản nhiên bén hàng tươi cười đáp lại những câu hỏi ngon ngắn của các bạn hàng.

Sau một hồi trống anh em học sinh với vắng kéo nhau vào trường. Mai thông thả đặt gánh hàng lên vai rồi quay lại bảo ông Hanh:

— Bây giờ ta về.

Ông lão ngo-ngác hỏi:

— Về đâu, cô?

— Về nhà. Nhưng trước hết ông hãy kể cho tôi nghe vì sao ông biết mà đến đây.

Ông Hanh buôn-rằn thuật lại với Mai rằng: hôm trước ông ta nhận được bức thư của ông tham Lộc gửi về cho hay rằng Mai và Huy bỏ nhà đi đâu không biết, và hỏi thăm ông ta xem có về làng không. Ông ta nhớ người đọc thư dùm rồi lo sợ đám bồ di tìm. Ông lão nói tiếp:

— Nhưng còn cô thì vì cô gi lai ra đến nồng-nỗi này?

Mai cười:

— Chả vì nồng-nỗi gì cả. Tôi đi bán hàng để kiếm ăn.

— Thế ông tham Lộc?

— Thị mặc ông ấy! Ông nên nghĩ đến em Huy thi hơn, vì em đương ốm nặng.

Ông Hanh lo-sợ nhỡn nhác hỏi:

— Ốm ra sao? Giới oi! Rõ khỏe tôi quá!

Mai buôn rầu đáp:

— Em nó ho, đau ngực. Mà giờ không có chỗ ở, không có tiền ăn chửi dừng nói tiền uống thuốc nữa. May mà còn có người từ-lé giúp đỡ, chứ không thì cũng chưa biết tình mệnh ra sao.

Nguyên chiều hôm bà Án đến nhà thì Mai và Huy quả-quyết ra đi dù Huy đã bắt đầu ốm nặng.

Nhưng đi đâu? Chỉ hỏi em. Em nhìn chị. Anh em bạn của Huy cũng nhiều, song chả nhẽ đưa chị đến ở nhà, nhất là chị lại có chửa. Song dù thế nào mặc lòng tất là phải rời bỏ ngay cái nhà mà mẹ con người ta hình như dùng lòng duỗi mình di.

Huy chợt nghĩ đến Trọng, may cũng không còn là lưu học-sinh nữa và vì lý tài quản-bách đã xin ra, ở ngoài, tro ở nhà bà. Cần bán hàng qua cho học-trò. Lúc cấp-bách biết sao, thôi thi cũng liều.

Vừa tối nhà trọ thì Huy lên cơn sốt nặng, nắm liệt giường, liệt chiếu ngay.

Chị em Trọng hết sức cùng Mai trông nom săn-sóc, nên ba hôm sau thì bệnh Huy cũng hơi thuyền giảm.

Nhưng tiền không có một đồng, biết làm sao? Chẳng lẽ ăn bám-chị em Trọng cũng đương gặp lúc quản-bách. Nghĩ tìm vật quý đem đi cầm bán thì bao nhiêu đồ nữ-trang của Lộc sắm cho, trước khi đi, Mai đã trả hết ra để trả lại rồi.

ăn ở nhờ ít bữa dễ chờ khi về làng cầm hay bán được nhà dem tiền lên trả lại.

Trong khi quản-bách, Mai dương luồng-cuồng lo sợ về bệnh trạng của Huy, về sự soay tiền thuốc thang thi ông lão Hanh tới Hanoi.

Mai tuy cũng biết ông lão bắc chẳng có tài gì mà cứu được mình ra ngoài vòng quản-bách, song lúc khốn cùng gấp người thân thuộc thi vẫn nhẹ được vài phần khô-sở.

Hai người lảng-lảng đi bên cạnh nhau, không ai nói nửa lời, và có道理 suy nghĩ đến những sự dữ xảy ra hay sắp xảy ra. Bỗng ông Hanh se hỏi:

— Có ở tận đâu mà đi xa thế?

Mai đáp:

— Gần đến nơi rồi.

Rồi trỏ tay về phía tay trái:

— Đây là xóm Đồng-bằng. Xóm-Đi kia kia, ở ngay trước cửa dinh làng Thụy-khuê.

Một lát sau ông lão bắc theo sau Mai, dẽ vào một cái ngõ, đi qua một

rõ tiếng người quen ở ngoài hiên, Huy trôi nhôm dày, thi Mai và ông Hanh bước vào. Huy mừng rú, kêu to:

— Ô ! kia ông Hanh!

Mai vội vàng chạy lại gần:

— Em nằm xuống, không dậy như thế lại ho bảy giờ.

Huy dùi dằng vang lời. Ông Hanh đứng bên, lấy tay rờ trán Huy, nói:

— Cậu già mà xanh lầm ! có uống thuốc không?

Mai tra nước mắt cui dầu không đáp.

Khốn nạn ! ông lão bắc còn không rõ tình cảnh hay sao ? Lấy tiền đâu mà uống thuốc ? Ông Hanh sau nghe chừng cũng hiểu sẽ hỏi:

— Thế ông tham ? Ông đâu ?

Mai cười, ngắt dãy tiếng lảng, quắc mắt nhìn ông Hanh rồi tiếc tay vào Huy có ý bảo đừng nhắc đến cái tên Lộc ở trước mặt em. Phải, mày hôm nay, hể ai nói đúng đến cái tên ấy thì Huy lại lên cơn sốt dữ-dội ngay. Mai ngán Huy nằm có dáng met lả, da dã xanh tái phản chiếu sắc lá cây doi trồng ngay bên cạnh nên càng xanh thêm... Nàng quay lại thi-thảm bảo người lão bắc:

— Thời ta lên nhà nói truyện để cho em nó nghỉ.

Lên đến nhà trên, ông Hanh bỗng hỏi:

— Vậy có ở thuê cái nhà này?

— Không, ở tro dãy, cả nhà đi sống, mỗi người một việc. Nhưng bây giờ, ông bà nên làm thế nào ?

— Thế ông tham ?

Mai gật:

— Ông tham, ông tham mãi ! Ông cứ coi như ông tham chết rồi, mà tôi cẩm ông không được nói dã động để ông tham ở trước mặt Huy đây... Bây giờ chúng tôi không có một xu nhỏ, vậy ông tính làm thế nào ? Tôi chỉ hỏi ông eo thê.

Ông Hanh ngâm-ghĩ rồi thong thả đáp:

— Được !... Được !... Mai tôi về tầu sớm.

— Nhưng về làm gì hở ông ?

— Được, có cứ yên lòng ! Thế náo chuyện này tôi cũng bàn được nhà cho cô, không ít ra cũng cầm được ! Được, có cứ yên lòng mà tin cậy ở tên đầy tớ già này... Ngày xưa thi tôi can có dũng bắn nhả, nhưng lần này thi là phải quả quyết bắn lầm, mà linh-hồn khôn thiêng của cụ Tả chắc cũng giúp cho công việc được xong xuôi.

Mai cảm động ứa nứóc mắt, cười gượng bảo ông lão bắc :

— Ông Hanh ạ, ở đời chỉ có một sự đáng qui, là lòng tốt của con người ta. Còn ngoại ra vứt đi hết.

(Còn nữa)

KHAI-HƯNG

Gặp khi gió táp mưa đơn,
Đừng xe AN-THÁI chặng cơn
cố gi.

HIỆU XE

Số 2, phố Nguyễn-Trọng-Nhiệp - Hanoi



May sao bà Cán nghe Trọng thuật cho nghe câu truyện đau-dớn của chị em Mai thì dem lòng thương-xót. Bà ta tuổi đã già, chồng đã chết, được một đứa con gái thì lại di lấy chồng xa, nên bà ta nghĩ ngay tới sự muối; nuôi chị em Mai làm con nuôi, nhưng không dám ngó ý chỉ định ăn ở với chị em có rất tú-tế để họa-may có cảm-động mà tự ý nhận mình làm mẹ nuôi chăng?

Bà Cán liền nghĩ cách gác-dụng cho Mai, giao gánh hàng cho Mai đi bán. Mà Mai ở vào một hoàn-cảnh khác hẳn với hoàn-cảnh phú-quí vừa rồi bỏ, cũng theo ngay được cái cách sinh-hoạt mới: Vì thế nên cô tưới rưới cẩm ong nhàn nhời bà Cán ngay, rồi ván áo nâu từ-thân, quần vải nhuộm bùn, ngày-ngày hai buổi gánh hàng qua lèn công trường Bưởi ngõi bán.

Bà Cán thấy Mai buồi đầu mà dã thao nghè, bán hàng lại chạy và lãi hòn minh thi dem lòng quí-mến, chia lãi cho. Mai từ chối, chỉ xin được

cái cầu nhỏ làm bằng hai tấm ván bắc qua cái rãnh nước bùn, mà Mai bà là sông Tô-lịch khiến ông lão phải mỉm cười.

Cuối cái ngõ ấy, mãi trong cùng

xóm, là nhà bà Cán: một cái nhà bằng tre lợp lá, nấm gian, cũng khá rộng, và một cái nhà ngang ba gian ngăn khu đất hép ra làm hai mảnh, mảnh trước là sân, mảnh sau là vườn, trồng đủ các thứ rau dùng vào sự nấu-nướng và gia-vị các hàng quà.

Cái co-nghiệp ấy là cái di-sân của

anh em học-sinh trường Bưởi và anh

em thư thuyền các nhà máy gom-góp

bằng hàng mấy chục năm tiền qua

dẽ lại cho bà Cán.

Vì nhà trên lúc bấy giờ không có

ai, Mai đưa thẳng ông Hanh xuống

nhà ngang làm ở dưới bóng mát một

cây doi râm-rạp xanh um, lâm-chăm

rất nhiều hoa trắng.

Tren một chiếc giường lát tre

buồng mản nán nhiều chỗ và bằng

những mún vải tây diệu, Huy dương

nằm vo-vùn nghẽn-ngợi... Bỗng nghe

PHARMACIE MODERNE

VU-DO-THIN

PHARMACIEN DE 1^{er} CLASSE DE LA FACULTÉ DE PARIS
BÁN THUỐC TÂY THƯƠNG HẢO HẠNG — GIÁ TIỀN PHẢI CHẶNG

TELEPHONE N° 405

25, 27, 29, Boulevard Francis Garnier — HANOI



Nhu'ng việc chính cần biệt trong tuân lệ

TIN TRONG NƯỚC

Hội-dồng các quan thương-thứ.

Huế — Năm quan thương-thứ mới vừa họp hội-dồng đêm tại phòng viện Cơ-Mát để xét những hồ-sơ của Nội-Các cũ bỏ lại rồi chia cho các bộ đê xét.

Các ngài định sẽ tháng nào cũng họp đêm hai kỳ đê xét riêng những việc quan-trọng.

Hoàng-thượng dì nghỉ mát Dalat

Hôm 1-6 Hoàng-thượng đã cùng quan Tông-ly văn-phòng Phạm-Quỳnh đi Dalat nghỉ mát, chừng 15 hôm thi về.

Chức tống-tài Quốc-sử-quán.

Ông Lê-như-Lâm, thương-thứ bảm, nguyên phủ đạo của Hoàng-thượng, lĩnh chức tống-tài Quốc-sử-quán và giám-đốc Cố-học-viỆT.

Văn-dê cải cách.

Vinh — Chính-phủ có đổi mấy người hỏi ý kiến về việc cải cách Nội-đắc Nam-triều. Họ tỏ ý rất bằng-lòng cho sự cải cách đó là hợp với thời thế, nhưng cẩn-tâm thành cải chính-sách cải-cách mà thôi. (T. D.)

Lương bỗng các viên chức ngạch Cao-dâng chuyên-nghiệp.

Có tin nay mai quan Toàn-quyền sẽ ký một đạo nghị-định ấn-định lương bỗng các viên-chức Cao-dâng chuyên-nghiệp như sau:

Những Y-khoa bác-sĩ sẽ được lĩnh 1.200 đồng một năm; giáo-sư và y-si 720 đồng một năm, cán-sư chuyên-môn và thủ-y 600 đồng một năm.

Thành-phố Saigon đã bỏ thuế xe đạp.

Hội-dồng thành-phố Saigon đã chuẩn-y một số đơn thỉnh-cầu về việc tăng số hội viên Annam và việc bỏ thuế xe đạp.

Sở thương-chính Hanoi lấy thêm người.

Hanoi — Nay mai nhù thương-chính sẽ tuyển 20 người Tây và 30 người Nam là công-nhật để giúp việc. Công-nhật Nam một đồng một ngày.

Một ban thề-dục trong bộ Quốc-gia giáo-dục.

Có tin đc Bão-dai định đặt một ban thề-dục và đặt chức thứ-trưởng đê trông coi. Nhiều người đoán ông Nguyễn-quí-Toàn, Bố-shánh Yên-bay sẽ được cử làm chức này.

Hội-dồng đê-chánh.

Hanoi — Hội-dồng đê-chánh sẽ bắt đầu làm việc từ 26-6 do ông Poulet-Oisier, thanh-trá hành-chính và chính-trị chủ-tọa.

Mới đào được con rồng bằng đá trong thành nhà Hồ.

Thanh-Hóa — Theo lời chí dân của trưởng Bác-cô, quan huyện Vĩnh-lộc mới tìm thấy trong thành nhà Hồ một con rồng đá.

Đồi bόp cảnh-sát lớn hàng Đậu làm bόp xếp và bǎi sό sen-dǎm Bάc-ký.

Có tin nay mai thành-phố sẽ đồi bόp cảnh-sát lớn hàng Đậu thành bόp xếp, công việc sẽ tập chung ở bόp Trung-trong hàng Trống.

Lại có tin số Sen-dǎm Bάc-ký cũng bǎi. Công việc số ấy sẽ giao cho trại khό-xanh.

Người làm nhà bằng Đông-Pháp bị xut lương 40%.

Theo lệnh hόng-chinh bέn Pháp đưa sang, bắt đầu từ tháng này, những người Tây, Nam giúp việc nhà bằng Đông-phić đều bị bớt lương xut 40%.

Tuy thế các ngài bên này lại tùy theo từng người làm việc quan-hé ít nhau mà bớt từ 10% trở đi. Ví dụ loong-toong và thợ chỉ bị xut 10%, còn các viên-thư-ký thì từ 30% đến 50% chung 70%. Nhà bằng không vín có kinh-tế khό-hoang, nói bάy giờ đầu cung xut lương thi nhá-báu cũng phải xut.

TIN TRUNG-HOA

Việc mua lại đường sắt Trung-Dōng.

Tokio — Chánh-phủ Nga-Sô-ViỆT đã nhận nhường lại đường sắt Trung-Dōng cho Mǎn-cháu-quốc. Thủ-lệ việc bán này sắp công-bό.

Cuộc đinh chiến Trung-Nhật.

Peiping — Theo công báo Thiên-tan, cuộc đinh chiến đã ký hôm 31-5 và là việc thuần binh-bi.

Chánh-phủ Nhật yêu-cầu:

- 1 — Thừa nhận Mǎn-cháu-quốc.
- 2 — Bồi thường 200 triệu dollars binh phi.
- 3 — Quản-Nhật được đóng ở miền Đông Latai, trên đường sắt.
- 4 — Quản-Tàu phải rút ra ngoài phạm vi đã định.

Tình hình chính-trị Trung-Hoa.

Shanghai — Những yếu-nhau đã di Giang-tay để bàn với Tường-giới-Thạch về tình-hình chính-trị Trung-hoa hiện-thời và thứ nhất là về cuộc hội-nghị đinh chiến tại Tangku.

Uông-tinh-Vé đã tuyên-bό rằng cuộc hội-nghị Tangku chỉ có tính cách binh-bi, không quan-hé gì đến quyền hoàn-toàn lanh-thờ và địa-vi quốc-tổ của Trung-hoa.

Hội nghị Tangku.

Hiệp ước đinh chiến gồm 5 khoản sau này:

- 1 — Quân-Tàu sẽ rút theo đường phòng tuyến
- 2 — Viết quân-Tàu rút đi, Nhật được kiềm-sắt lại;
- 3 — Quân-Nhật sẽ lui về đường phòng tuyến
- 4 — Khoảng giữa Tường-thành và quán-Tàu
- 5 — Hiệp-ước đinh chiến thi-hành ngay sau khi ký-kết.

Trường-thành quân khi Tàu đã rút hết;

— Khoảng giữa Tường-thành và quán-Tàu

sẽ có cảnh-binhh Tàu canh phòng.

— Hiệp-ước đinh chiến thi-hành ngay sau khi ký-kết.

Vì muốn kết-liễu cuộc chiến-tranh.

Shanghai — Uông-tinh-Vé vừa thông cáo cho cả nước rằng chính-phủ Nam-kinh đinh chiến với Nhật là vì muốn kết-liễu cuộc chiến-tranh với một nước mạnh mà Trung-hoa không thể nào thắng được.

Quảng-dōng công-kích Nam-kinh

Phe Quảng-dōng vừa kích-liệt công-kích chính-phủ Nam-kinh rằng đã thừa nhận Mǎn-cháu-quốc trong một khoản hiệp-trúc đinh chiến Tangku.

Phùng-ngoc-Tường nhân chúc Tống-tur-lệnh quân Đông-minh kháng Nhật.

Bắc-binhh — Ngày 26-5, Phùng-ngoc-Tường ở Trường-gia-khǎo, đã làm lễ nhân chúc Tống-tur-lệnh quân đồng-minh kháng Nhật.

Hiện giờ, số quân-tinh-nguyên chịu lệnh Phùng chỉ-huy đã có tới 15 vạn.

TIN ĐỨC

Đức một vạn tiêu-tượng Hitler phát cho các công-sở.

Các công-sở nước Đức đều muốn có hình Hitler. Vì vậy một nhà máy ở gần Berlin được lệnh đúc một lǎn đǎm một vạn tiêu-tượng hình-dung đầu và mặt Hitler để đem phát cho các công-sở.

T X M

Xò số công-thải Đông-dương ngày 1^{er} Juin (Tiếp theo)

Những số sau đây mỗi số trúng một trăm đồng:

5.589	22.901	64.480	56.686
87.007	36.133	24.707	69.557
100.306	24.668	98.531	50.957
61.990	3.929	3.515	36.296
9.270	61.915	52.828	58.269
10.891	15.585	49.348	104.039
37.462	24.979	23.293	55.823
90.791	122.660	66.933	39.432
99.083	93.964	100.398	117.275
106.208	23.576	63.552	35.966
8.191	15.919	48.021	119.041
88.303	16.029	81.015	105.831
29.444	92.316	49.565	74.890
8.891	16.894	38.912	66.974
106.717	119.893	102.890	67.052
104.937	5.829	45.210	28.092
46.119	15.592	4.638	50.148
37.417	19.106	61.519	20.741
85.919	65.976	48.104	33.749
57.772	77.941	84.150	4.434
11.675	4.083	31.631	9.960
83.013	49.956	5.351	80.096
10.105	98.143	71.058	34.304
113.504	80.078	53.813	39.934
7.63	66.348	839.753	68.248
4.200	5.448	96.888	41.107
26.413	46.092	109.141	116.419
100.585	7.581	85.574	102.009
26.394	56.994	22.680	104.503
55.570	78.540	84.779	118.944
9.941	23.253	22.116	10.550
32.738	105.119	114.483	55.510
89.486	49.571	160	97.755
83.805	10.213	99.570	752
101.506	22.666	89.877	95.393
48.174	3.614	89.306	12.569
83.553	3.307	62.949	110.162
28.964	73.553	44.144	10.427
86.990	100.012	82.346	63.694
109.200	114.321	56.687	70.230
17.395	118.30	33.730	20.170
108.727	122.546	49.276	108.200
117.626	113.873	91.497	67.564
1.825	93.036	83.555	18.817
14.126	73.810	1.177	119.416
83.191	33.070	55.637	80.614
86.064	23.160	8.742	3.318
31.382	20.356	120.315	120.287
114.886	86.377	27.337	108.342
15.684	14.606	76.298	90.897
41.325	46.278	22.443	10.693
94.813	73.671	32.008	92.507
50.128	91.637	717.52	75.253
39.698	35.127	16.767	18.640
20.039	50.612	107.322	12.610
95.559	38.245	122.874	89.051

(Còn tiếp)

Áy ai người yêu-dân, muốn cho chúng biết và mau giỏi, nên kịp mua quyền

TÂN-DIỆU-CẨM

của M. HỒ-KIM-CHI soạn,
và nhà in Tân-Dân xuất bản

Nén dàng pháo VIỆT-NAM

hiệu Tường-Ký, Hạnh-Phúc, Khánh-Tho

Bán tại hiệu TƯỜNG-KÝ

78-80, Rue du Sucré Hanoi (Phố hàng Đường)

và 44, phố hàng Bồ, Hanoi

Xưởng chế-tạo: Phú-Xá Hadong.

Có đặt đại-lý khắp lục-kỳ.

Các bạn nhà buôn,
muốn kě biền lối mới!

Xin quá bộ lại nhà
chuyên-môn làm Quảng-cáo

7, Phố Nhà Thờ (Lamblot) — Hanoi (Chỗ gần rẽ sang hàng Hải)

Gia tinh bả, nhiều lối chữ mới, nhiều tay vẽ khéo, lại có nhà mý-thuat trong nom. Công việc dù nhiều lối cũng có garantie, có nhận sả các việc son, vôi.

Nén dàng pháo đánh giấy mū PURBLANC của ATDAR

ATDAR
PUBLICITY



Tết năm nay các
ngài dùng giấy gì?

Giấy Kim-Thời

Marque, dessin et modèle déposés

Kiểu rất đẹp, mū láng Hoa-ký
rất tốt, đế cao-xu-den, đế ở
bên Phap, đế běn gấp bốn lần
đế da hay đế crêpe, không
chượt và toet ra như đế crêpe,
trông đẹp và nhẹ như đế da,
đi mưa không ngấm nước.
Giá rất hạ.

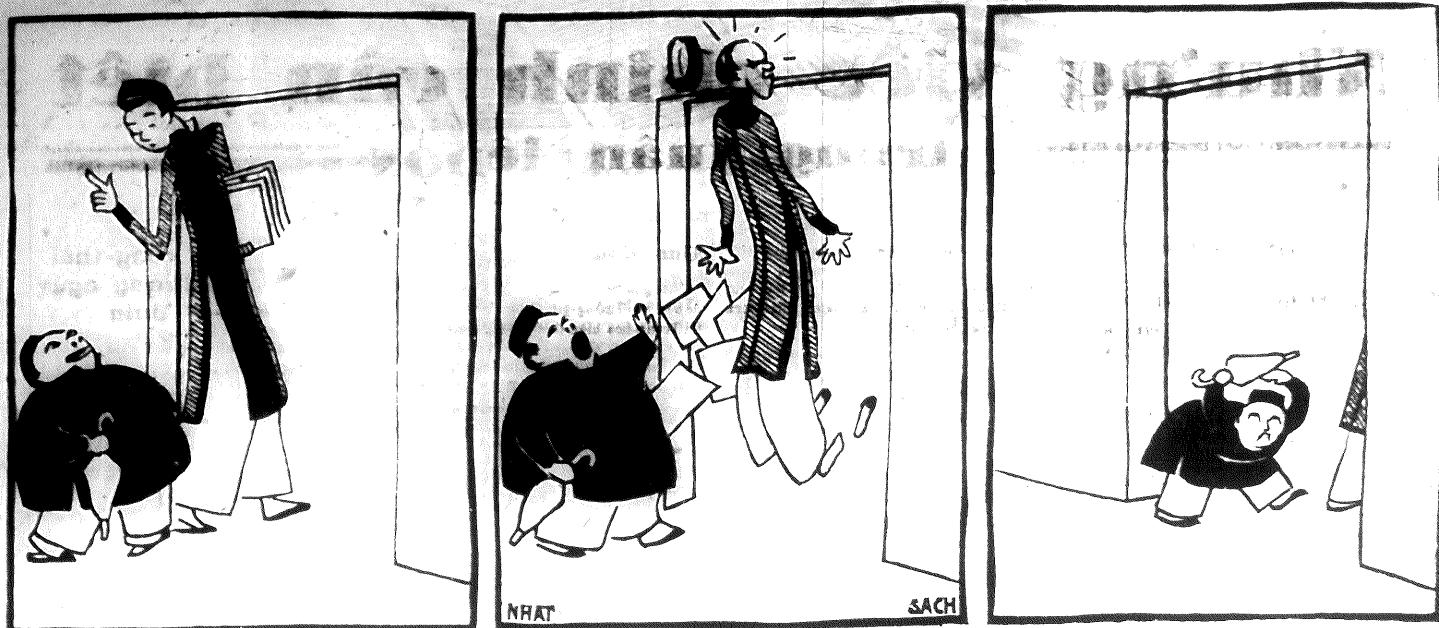
Bán buôn và bán lẻ:

VĂN-TOÀN

95, Phố Hàng Đào, 95

HANOI

BÙC TRANH KHÔNG LỜI



vẽ theo tranh của báo Marianne

KỲ THI SƠ HỌC YẾU LỰC

NGHE LỜI

Trái ngược.*Thầy — Trái ngược với to là gì?*
*Trò — Bầm thầy, trái ngược với**to là bé.**Thầy — Trái ngược với con chó*
*dục là gì?**Trò — Bầm là con chó cái.**Thầy — Trái ngược với con gà*
*sống là gì?**Trò — Trái ngược với con gà sống*
*lù con gà chết.***Con ve sầu.***Thầy — Anh có biết truyện con ve*
*sầu và con kiến không?**Trò — Thưa thầy co.**Thầy — Hãy kể cho ta nghe.**Thầy — Thưa thầy trên cây me tây*
*con ve sầu Nguyễn-tiền-Lăng...**Thầy — (Cười). Ai bảo anh thế?**Trò — Thưa thầy bảo Phong-Hoa.***Con rùa.***Thầy — Con rùa là loài gì?**Trò — Thưa thầy con rùa là loài*
hỏ trong phẫu nướu trên lưng có
*chữ nhỏ.**Thầy — Lào, không phải.**Trò — À, bầm thầy, con rùa là*
loài hộp, lưng mang bát rươi, đầu
*đôi mõm cát.**Thầy — (nghĩ tới tranh vẽ của báo*
*Phong-Hoa, phi cười).***Tóc, hay óc.***Thầy — Trên đầu có gì?**Trò — Thưa thầy có tóc.**Thầy — Mày giốt lâm có óc.*

TÓC

Trò — O, o trên đầu có tóc, trong
*dầu mồi có óc chứ!**Thầy giáo cho zéro.*

CÁI BỊ

Thầy — Anh đã trông thấy cái bị
*bao giờ chưa?**Trò — Bầm đã.**Thầy — Người ta dùng bị để làm*
*gi?**Trò — A... a... bầm, người ta dùng*
bị để đựng ông Hi-Tông.

NGƯỜI ANNAM.

*Thầy — Anh là người nước gì?**Trò — A... a... con là người ở vùng*
*nước mặn.**Thầy — Anh là người nước An-*
*nam.**Trò (ngó-ngác) — Bầm, tưởng chỉ*
có mình ông Nguyễn-trọng - Thuật
mới là người Annam.

CHỦ Y ĐÁNH HỒNG.

Thầy — Những loài đẻ ra trứng
*là những con gì?**Trò (ngâm nghĩ).**Thầy nhắc — Gà phải không?**Trò (mặt hờn hở) — Bầm vàng.**Thầy — Vịt...**Trò (trời cười) — Bầm vàng, vịt.**Thầy — Trâu.**Trò (sướng hip mắt) — Bầm vàng,*
*trâu.**Thầy — Bò, ngựa, lừa.**Trò (gật luộn) — Bầm vàng, bò,*
*ngựa, lừa.**Thầy (Cho zéro).*

NHÍ LINH

NGHỈ LÀN THÂN

Chữ bình-dâng, tự-do mới có từ độ
văn-minh Âu-tây tràn sang bên ta.
Thế mà từ độ có, ta lại bảo là không.
Các bà vợ thi kêu ca không bình-dâng
đối với chồng, các cô con gái thi kêu
ca không được tự-do vì gia-dinh.

Vậy cần phải giải cho rõ nghĩa hai
chữ đó.

Bình-dâng, ta vẫn bình-dâng lắm:

— Vào rap hát, một chị gánh nước
có thể ngồi cùng ghế với một bà tham
nêu hai người cùng bỏ một số tiền
mua vé. Cho dù chị gánh nước có
bỏ ra một hào mà bà tham bỏ ra một
đồng cũng vẫn hòa nhau: vì ở rap
hát thì bà tham ngồi gần mà ở nhà
chớp bóng thì chị gánh nước lại được
ngồi gần — Tóm lại, bao giờ cũng
bằng nhau (không kể về xác thịt thì
bao giờ bà tham cũng to hơn).

Một bà chủ béo như con lợn ỷ,
mảng đầy tơ: mày ngu như lợn!
Đây tờ nếu cứ ngầm kỹ bà chủ thi
có thể tự an-ủi rằng: bà chủ với ta
cũng bằng nhau.

Trên xe lửa, anh di hạng tư, họ di
hạng nhất, hai người cùng đến ga
bằng nhau.

Người ngồi trên xe với anh kéo xe,

hai người cùng chạy nhanh bằng
nhau.

Cụ Hoàng-tàng-Bí, cụ Dương-bà-
Trac và cụ Hi-Đinh, một cụ đồ pho-
bảng inot cụ đồ cử-nhan và một cụ đồ
tú-tái — ba cụ viết văn cũng bằng
nhau, mà người đọc vẫn ba cụ cũng
buồn ngủ bằng nhau.

Ông Tú-Mõ bằng ông Cửu-Nghi,
vi ông Tú-Mõ viết thơ thả « giòng
nước ngược gửi người bằng-quố »,
mà ông Cửu-Nghi tiền bạc « chèo
chan như nước, chảy suối vào cống
phố ».

Một ông có bạc van đóng thuế thán
2\$875 một năm và một anh nghèo
kiết cũng đóng có 2\$875 một năm,
thật là bằng nhau như đấu, không
hơn kém nhau một trinh nào.

Ấy thế mà còn kêu ca không bình
dâng. Hay các ngài còn muốn có
chứng cứ chắc chắn hơn là những
câu vu-vo tôi kẽ trên kia?

Tôi xin trả lời: trừ những lui thi,
mản ở núi, & non còn thì bao nhiêu
dân bằng nhau cả, vì một lẽ chính:
là họ ở cả đồng bằng.

Một kỳ sau tôi sẽ cố tìm ra nhiều
lẽ để tỏ ra rằng mình tự-do nữa.

NHÍ LINH

VẼ ẢNH TRUYỀN THẦN BẰNG THAN, MỤC TẤU,
TOÀN THẦN HOẶC BẢN THẦN CHỈ CÓ:

2 \$ 90 (anh bì 50x60)

Có nhận gửi lãnh hóa giao ngân. Ở xa xin gửi ảnh về cho

M. TRƯỜNG-TRỌNG-BÌNH

OFFICE INDOCHINOIS DU TRAVAIL

81, Route Mandarine, 81 — HANOI

ĐÔ-HỮU-HIỆU

TAILLEUR DIPLOMÉ DE L'ÉCOLE INTERNATIONALE DE COUPE DE PARIS

N° 41, Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée adaptée à toutes
anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

MỚI RA THÊM

Tiếp theo báo-hiệu chuyên-chủ phát-hành thứ
đầu Lĩnh-biên đặc, ngày nay đã được thông
dụng khắp mọi nơi. Xong xít có một số người
mua dùng một thứ đầu nước, cho nên báo-hiệu
đã chế thứ đầu Lĩnh-biên nước, cũng dùng
toute những nguyên-lieu để chế đầu đặc. Công
hiệu của Lĩnh-biên nước cũng in như công
hiệu của Lĩnh-biên đặc.

Mỗi lô giá 0\$15

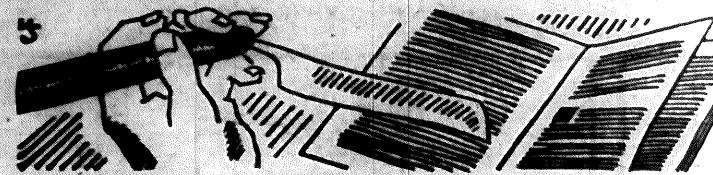
Brillantine-Vân-hòa là thứ sáp của dân
ông chài đầu cho tròn và mịn tóc. Ché bằng
một cách riêng của bản-hiệu, mà nhiều người công
nhận là tốt hơn các thứ Brillantine Tây,
mà giá tiền chỉ bằng một phần 3, phần 4.

Gia mỗi hộp 0\$10

Mua buôn, mua lẻ xin hỏi hiệu;

VÂN-HÒA

(Mme TRẦN-THỊ-NHƯ-MÃN)
27, Rue Gia-long — Hué



NHỮNG HẠT ĐẬU ĐỘN

BỐ KINH-TẾ KHỦNG-HOÀNG.

Trong bài nói truyện văn-chương
« Phu-trương của Đông-Pháp » ông
Nguyễn-Băng viết:

« Biết bao nhiêu thỉ-sĩ giỗ nước mắt làm
mưa khóc người đời xưa ».

Nếu châm ngòi bút vào nước mắt mà
viết ra chữ được thì tội gì tốn tiền
muối bù xu một lọ mực đen, dò hay
xanh cho vòi ict.

CÁI CHẾT LÀ.

Cũng trong bài ấy.

« Vua nhà Đường gal nứa mắt dỗ người
con gái họ Lương chết dưới mảnh lúa
hồng ».

Con gái họ Dương đây là Dương quý
Phi, ông Nguyễn-Băng định nói: Dương
quý-Phi dùng lụp hồng thắt cổ — nhưng
nữ Dương quý-Phi dùng dây thừng
thắt cổ, thi chắt ông Nguyễn-Băng sẽ
viết: con gái họ Dương chết dưới cái
dây thừng

TÔI NGHIỆP MÀ!

Mục « Chén thuốc đắng » (báo Đông-
Pháp số 854) trong bài « Bố vợ », ông

TÀO-TỬ VIẾT:

« Tôi xác con dao sắc đao theo một quả
tim nó đã lành xa », lại viết: « quả tim
ấy thả cho nó chạy ».

Tôi nghiệp cho quả tim quá, nó đã
lành xa, mà nó đã chạy trốn như thế mà
còn xác con dao sắc đao theo nó! Ông
Tào-Tử ơi! trước khi ông cầm dao
đuổi theo cái quả tim biết chạy ấy, ông
nên nghĩ đến Nhất-dao-cao một tý.

MÓN ĐĨA-DUR CỦA CỤ NGHÈ HUỲNH- THÚC-KHÁNG.

Trích báo Tiếng-Dân số 502 trong
mục « Mấy vụ ám sát »

« Lại sớm mai ngày 16-6 tra rõ có một
người Ai-cập (một nước ở Nam-Au) qua
quốc-thủ-tướng nước ấy là Sidky Pachas,

Thì ra Ai-cập là một nước ở Nam-Âu
ấy! Hay cụ nghe cho Ai-cập là nước
Hy-lạp vì cũng đều một hàng mập mờ
ấp-cả? Hay cụ dịch Afrique ra Âu-châu?
Nhưng nếu thế thi nước Ai-cập lại là
một nước ở Bắc-Âu.

Xin cụ cần-thận cho một chút kẽo
dán không học dùng sai mất cả *tiếng*.

CẨM ƠN.

B.K.T.T. số 130 bài đầu, ông Lê-
phuông-Kim viết về hội đá bóng Vie-
toria:

« Chúc bạn voi bóng cầu qua lưới thất
hay ».

Chúng tôi đã xem đá bóng, vẫn
cứ tưởng làm là phải đá ban vào lưới
mới hay. Nay bạn cho biết rằng phải
đá vòng cầu qua lưới mới thật hay
Xin cảm ơn.

TIẾNG MỚI.

Cũng trong bài ấy

« Còn Bên ngang với Lam, nhưng không
có minh tối khôn kheo trong những cu châ-
throp ».

Tôi nói theo ông mà viết: một cái cù
tết rộng-rãi!

BỒ CỦI.

Lại trong bài ấy, ông L.P.K., binh-
phẩm vải đầu của Trung-phong-Sanh
viết:

« Cát đầu của anh như lưới bùa hò
Trinh ».

Cát đầu như thế chắc ai cũng bảo là
cát đầu bồ cùi.

Văn Tân-Thanh (số 66):

Trong bài thơ « Mát giáng » của ông
Tân-Hồng có câu:

« Một chúc bể chẳng muôn di ».

« Chuối đường cùi còn thí xà không ».

Tôi cũng xin bảo ông Tân-Hồng nào
đó rằng

« Cố viết thi viết cho hay ».

« Dùng co viết nhằm ấy dấy một khí ».

Cũng trong số ấy, ông N.V. Toản làm
thơ đưa cho một cát đầu, câu kết rang

« Hãy hỏi rằng em mây lớp lâm ».

Hỏi làm gì cho nhẹ, ông N.V. Toản:
ai chẳng có hai lòng: lòng non và lòng
già. Nếu ông không tin, mở quách bụng
ra mà xem, can chi phải hỏi lẩn-thần
chị em như thế?

KINH CÁO ĐỘC-GIÀ.

Bão Tân-Thanh có bài kinh cáo độc-
già.

« Xem kỹ ».

Có một bài ngái, bắn chí xem chia già
tiền bù, rây giò ngay, nếu không binh-chí
có giấy đổi, thi ngài phải chịu hận phi-lộn
về sự đổi hồi lỗi-thời ».

Ché khòng! ông nào có thiêu tiền Tân-
Thanh thì trả ngay, không bảo ấy sẽ cho
trát vẽ đòi hỏi lôi thôi lám dầy. Tiền
xe pháo, chè lá các ông phải chịu. Dừng
cố trách.

NHẤT-DAO-CAO

CẢI CHÍNH

Báo Phong-Hoa ra ngày 12-5-33, ở
mục « Hạt đậu đón » có trích mấy câu
sai mèo của báo Tân-Thanh. Nhà in
xé lầm ra Đông-Thanh. Vậy xin cải
chính.

Nó Đông-Thanh với Tân-Thanh.
Khác nhau một chữ hoặc khi có lầm.

GIẢI-NHĨA BỨC TRANH SỐ TRƯỚC

CHIM KHÔN ĐẬU NÓC NHA
QUAN.



Còn gì khổ bắng: nguồn văn-tác, cơ-nghiên-lên mà lúc sờ đến bầu thi
đã có người nghịch tình giàu đầu mệt!

(Các bạn tìm xem bầu rựu ở chỗ nào và người nghịch tình ấy là ai?)

THUỐC LẬU HỒNG-KHÈ

Bệnh Ma-mi phát ra mủ, ra máu, buốt tức, hoặc bệnh đã lâu chưa không rút
nợc, mỗi khi nóng rực, thức đêm, trong người nóng này, lại thấy có mủ và xem trong
nước tiểu có vữa, uống thuốc này đều khỏi rút nợ. Thuốc đã mau khỏi, lại không
công phật, nên được anh em chí em đồng-bào tin dùng mỗi ngày thêm đậm, cả người
Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rút nợ, công nhận rằng không
thuốc nào hay bằng thuốc lầu Hồng-Khè. Giá 0\$50 một lóng. Bệnh giang-mai, tim-lá phát hạch
lên sao nóng rất lỗ-loét quy-đầu, đau xung-xung, rất thịt, rát đau, no mè-day, ra mào già,
hoa khổ, phá lỗ, khớp người, uống một ống thuốc là kiết-hai, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60
một ống. Xin mời quâ bộ lai hoặc viết thư về, lập tức co thuốc gửi nhà giày-thep đến tận nơi.

HỒNG-KHÈ DƯỢC-PHÒNG

81 — Route de Hué (canh chở Hòm) Hanoi — Téléphone 755

ĐẠI-LÝ: Bát-tiên Vinh, Bát-tiên Hué, 73 Belgique Hồi-phòng, Pháo-Lon 12 Rue des
Cordonniers Hồi-duong, Xuân-Hai phố Lac-sơn, Sơn-tây; Đồng-lợi phố Ái-mô Tông, Vinh-Hưng
phố Thủ Cao-hàng, Ich-sinh-duong, 190 phố Khách Nam-định; Đức-thắng Albert 1^{er} 148 Dakao
Saigon; M. Bao atelier Phontion Laos.

Muốn cho xe pháo nhẹ nhàng.

Mang lai AN-THÁI sửa sang như lời

Chắc bền già cũng được hời...

Chỉ có hiệu AN-THÁI làm được xe dùng
như sau à Verneuil » vi sau khi sờ ấy xem bằn
hiết đã mua được các dụng cụ dùng làm xe
mà bằn hiện lại cam đoan là chắc chắn và đẹp
hơn, hiện đã có tang chứng, mà mời các ngài
lại xem qua sẽ rõ.

Bán dù đồ phu tùng xe kéo và chambre, lốp.

Có 28 mẫu vài dùng để lốp mui, đóng tyna và
cát houssé xe nhà và ô-tô.

Nhận lốp mui và cát houssé xe ô-tô.

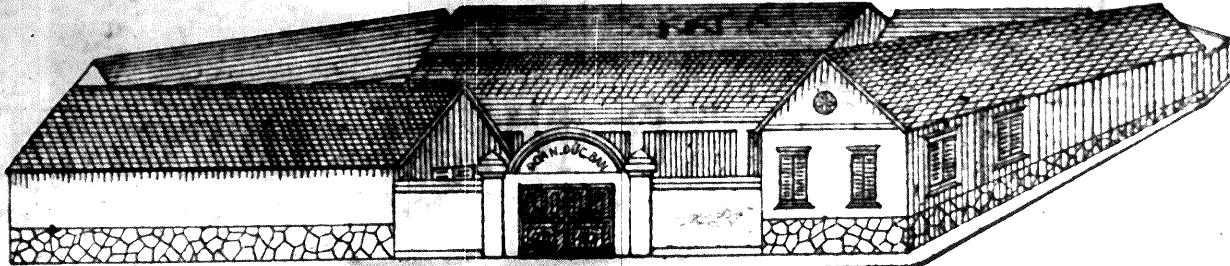
Đóng và chữa các xe nhà, xe hàng, xe ngựa,
và xe bò.

An-Thai

Số 2, phố Nguyễn-Trọng-Hiệp, Hanoi
tức là phố giữa phố Chu gõ đi vào ngã Gia-ngu



10 Juin 1928 —
Cửa hàng bán
Nước Mắm
82 Phố bờ sông
Hàng N้ำ
(Quai Clémenceau)
HANOI



Phố bến
Tầu Thủy
Rue Maréchal Foch
HAIPHONG

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BẢN TẠI CÀT HẢI QUẢNG YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. BOAN-ĐỨC-BẢN quản trị lạy



Rất hay, soa một lần là khỏi. Giá 1 lọ 0\$20

PHÚ-ĐỨC DƯỢC-PHÒNG

Marque Voi trắng

N° 209, Phố Khách — NAM-DỊNH

Các Đại lý của Bản-hiệu sau đây:

Mr Thịnh 10 Immobilière Hanoi — Đức-Lợi 67 Paniers — Liên-Hưng 174 Khâm-thien HN. —
Séc-Thịnh 14 Khâm-thien — Tân-Phong 41 Takou HN. — Thủ-Long 83 Tiên-sinh HN. — Cát-
Tường 110 Cầu gỗ HN. — Mondain Photo 26 Route de Hué — Đức-Thành 58 Route de Hoé HN. —
Mông-Ký 34 Route de Hué HN. — Tiên-Mỹ 35 hàng Đường HN. — Toàn-Thịnh 34 Rue du Riz HN. —
Thảo-Thành-Long 15 Rue du Riz HN. — Vĩnh-Đông 29 hàng Đường — Lợi-Ký 88 hàng
Báo HN. — Vạn-Lợi 113 hàng Báo HN. — Thủ-Bình 73 hàng Gai — Trần-Ngọc-Quang 109 hàng
Gai HN. — Nam-Hợp 8 hàng Bóng — Phương-Thịnh 187 hàng Bóng HN. — Khang-Ký 191
hàng Bóng — Quảng-Thành 89 Paniers HN. — Ich-Phong 31 Phúc-kien — Xương-Hòa 29 Phúc-
kiến HN. — Mr Thành 34 hàng Đầu — Mậu-Hưng hàng Bồ HN. — Nam-Tân 81 Bonnal Haiphong —
Mr Đức 73 Belgique Haiphong.

Xin chiếu cỗ Pháo VIỆT-NAM

hiệu Bát-Tiên

Tơ ta, tơ lầu và lơ gốc — Bán buôn và bán tại

Hiệu TƯỜNG-AN

20, Hàng Gai, Hanoi

Giá phải chăng

và xin viết thư về thương lượng

Trong lúc mùa hè trừ sự nóng nực còn gì
khô hơn là nhiều muỗi mau đốt

HƯƠNG TRÙ MUỖI

CỦA NHÀ THUỐC

ĐẠI-QUANG

Giấy nói 805

47, Phố Hàng Đường — Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐÚNG ???

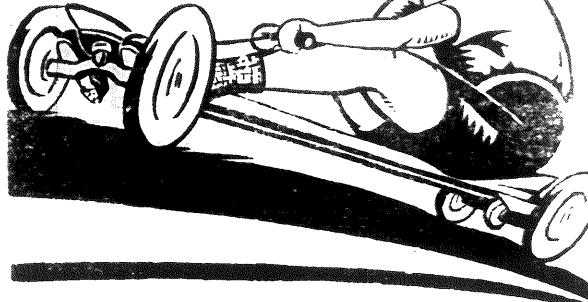
« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi
rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho:

Bắp thịt nở-nang

Gân cốt cứng-cắt

Tinh-thần sảng khái

Tiêu-hoa dễ dàng



Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy-hazard, ai-đều sẽ được khỏe
mạnh, nhanh-hẹn lại thêm nên can-dam.

Ai cho những điều kia trên là không đúng, xin mời lại thử-nghiệm tại

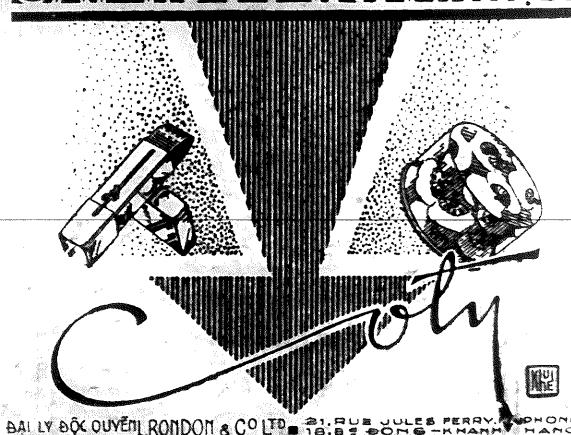
Hiệu PHÚC-LONG

43, Phố Hàng Đầu, Hanoi — Téléphone số 251

Bán buôn và bán lẻ



KHẨP CÁC NGÓI, CÁC BÀ
LỊCH SỰ CHỈ DỤNG PHẦN
SẮP NƯỚC C-HOA... HIỆU



ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN RONDON & CO LTD 21, RUE JULES FERRY, HAIPHONG
18, BẾ BỐNG - KHANH HANOI

Nhà giồng răng TRẦN-QUANG-MINH

Số 199, Hàng Bóng-lò — HANOI

Là một nhà chuyên riêng về một nghề giồng răng mà đã từng được rất nhiều quý-
khách Tây Nam gửi giấy khen, dù công việc về hai hàm răng cho là khó khăn
đến thế nào cũng cam đoan làm được vừa lòng đẹp ý khách một cách rất dễ.

Quảng cáo của nhà thuốc cao cấp

HIỆU THUỐC TO NHẤT ĐÔNG-DU'ONG

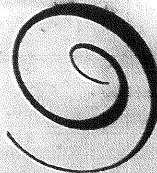
Pharmacie

Chassagne

Chủ nhân : ông LAFON và ông LACAZE

59, Rue Paul Bert — HANOI

(TRƯỚC CỬA GÓ-ĐÁ VÀ NGAY HỒ HOÀN-KIẾM)



Bản hiệu có bán :

Thuốc chè theo đơn của Quan Bác-Sý

Thuốc chè-sắn chữa dù các bệnh

Các đồ buộc thương-tích

Các khí-cụ để làm thuốc

Các chất hóa-học

Các đồ trang-sức như phẩn, nước hoa.

THUỐC THẬT NGUYỄN-CHẤT

VÀ THƯỢNG HÀO-HẠNG.

THUỐC BÁN RẤT CHẠY

NÊN BAO GIỜ CÙNG MỚI.

Tiếp dài bạn hàng một cách rất an-cần.

Ở xa viết thư về sẽ trả lời ngay.

Trong một ngày gửi thuốc đi các tỉnh.